

Høring af miljøkonsekvensrapport samt udkast til tilladelser til indvinding af råstoffer i den sydlige del af Hedehusene grusgrav i Roskilde og Høje Tåstrup Kommuner

Indledning

Region Sjælland har 12/12-19 - 28/2-20 afholdt høringsfase for miljøkonsekvensrapport samt udkast til tilladelser til indvinding af råstoffer i den sydlige del af Hedehusene grusgrav ved Vindinge.

Region Sjælland har modtaget i alt 115 hørings svar.

I denne hvidbog behandles alle hørings svar, der omhandler den sydlige del af Hedehusene grusgrav i Roskilde Kommune.

Region Sjælland har listet de emner som fremgår af hørings svarene. Under hvert emne er der medtaget udklip af hørings svarene, som repræsenterer de holdninger og forslag, som er fremkommet indenfor det enkelte emne. Derudover fremgår det under hvert emne, hvilke andre hørings svar, som også indeholder bemærkninger til dette emne. Region Sjællands bemærkninger til de indkomne hørings svar fremgår under hvert emne.

Dato: 04-06-2020

Regional Udvikling

Alléen 15

4180 Sorø

Tlf.: 70 15 50 00

naturmiljo@regionsjaelland.dk

www.regionsjaelland.dk

Sagsnr.:

18/00199

Sagsbehandler

Mads Bisgaard

Tlf.: 51 73 20 54

mabis@regionsjaelland.dk

Indhold

Høringssvar	3
Emner	5
Adgangsveje.....	5
Betydning af Natur- og Miljøklagenævnets sag	8
Cykelstier	10
Efterbehandling/minimering af graveareal.....	10
Forvirring om grusgravens navn	13
Grave- og efterbehandlingsplan.....	13
Grundvand.....	16
Hundeskoven.....	17
Høringssvar fra Nymølle	19
Høringssvar fra Roskilde Kommune	21
Jordforurening.....	27
Koordinering mellem myndigheder.....	28
Kritik af miljøkonsekvensrapport - Areal.....	29
Kritik af miljøkonsekvensrapport - Støj	30
Kritik af miljøkonsekvensrapport - Støv	32
Kritik af miljøkonsekvensrapport - Transport.....	33
Kritik af Regionen - Flere tilsyn, krav og kontrol af indvinder	35
Kritik af Regionen - Indvinding af øgede råstofmængder	37
Kritik af Regionen - Konsekvenser af overskridelse af vilkår	37
Kritik af Regionen - Regionens rolle	38
Natur.....	40
Støj.....	42
Støv	44
Sundhedsskade.....	47
Troværdighed af Sweco MKV	48
Tung trafik.....	49
Udvidet driftstid	50
Økonomiske konsekvenser / kompensation	52

Bilag 1: "Borgernes sandhed om grusgravning ved Vindinge" Foreningen Grusgravens Naboer**Fejl!**
Bogmærke er ikke defineret.

Bilag 2 "Fakta om Udvidelse af graveområde " Nymølle Stenindustrier A/S

Hørings svar

1497: Jette Sohl	1927: Allan Glud
1525: Rikke Hentze og Rasmus Jørgensen	1943: I/S Hedeland
1534: Lise Nielsen	1958 + 1965: Cliff G. Jørgensen
1618: Lotte Raunkjær	1964: Cliff G. Jørgensen
1630: Lone Bak	1967: Simon Østergaard Hallberg
1639: Anne-Marie Kraft	1973: Stig Heller
1711: Christian Juul	1985: Michael Buch-Larsen
1712: David Møbjerg Kristensen	1997: DN Roskilde
1730: Carsten Cort Jensen	1999: Stig Andersen
1743: Thorkild Jensen	2000: Karen Krogh Helbæk
1745: Lene Messmer Mathiasen	2004: Anja Bjældager
1750: Hanne Brendborg	2007 + 2117: Gl. Vindinge Grundejerforening, v. formand Carsten Vogel
1766: Henrik Messmer Mathiasen	2008: Karina Koldbech og Jesper Juul Mortensen
1775: Søren Pedersen, Lillian Bjelke, Ida Kamille Kjær Braae	2016: Thomas Thygesen
1780: Tom Kühlmann	2020: Gert Aagaard van Hauen
1783: Trine Westergaard	2034: Mark Terkelsen
1787 + 2364: Jimmy Lundby	2037: Thomas Olesen
1804: Tine Skoglund	2039: Gitte B. Jensen
1842: HOFOR	2040: Københavns Lufthavne A/S
1844: Niels Borglykke	2041: Peter Bo Håkonson
1846: Line Broie	2042 + 2069: PH. Transport A/S
1854: Susan Thuesen	2043: Peter Bo Håkonson
1871: Khalil Ahmad	2051: Sanne Haakonsson
1872: Tage Thomsen	2053: Deniz Özcan
1884: LD Holding APS, Charlotte Dybvik	2061: Peter Bo Håkonson
1889: Lars Dybvik	2070: PH. Transport A/S
1894: Charlotte og Lars Dybvik	2072 + 2349: Nymølle Stenindustrier A/S
1898: Svend og Jette Olsen	2073: Malene Olivarius
1900 + 1903: Tove Raunstrup	2085: Energinet Eltransmission A/S
1902: Nana og Mikael Nørgaard Gam	2090: Kim Simonsen
1906: Jens Dahl Kunoy	2094: Høje-Taastrup Kommune
1871: Khalil Ahmad	2095: Michael Fosgaard
1872: Tage Thomsen	2097: Helene Fosgaard
1884: LD Holding APS, Charlotte Dybvik	2100 + 2549: Foreningen grusgravens naboer
1907 + 2108 + 2558: Jens Ove Pedersen	2115: Axel Højer Pedersen
1912: Vibeke Bonde	2116: Jette Tjørnelund Venstre, Karsten Lorentzen Dansk Folkeparti, Henrik Stougaard Enhedslisten
1915: Peter og Tove Falland	2118: Jeanett og Henrik Bruntze-Olsen
1921 + 1923 + 2559: Brigitte Johnen og Lars Vahlun	2119: Grundejerforeningen Naturparken, Vindinge, v. formand Iben Langballe

1922: Brigitte Johnen og Lars Vahlun	2120: Grundejerforeningen Sandparken, v. Henrik Bruntze-Olsen
2124: Kim Friborg	2347: Morten Steffensen
2125: Merete van Leewen	2350: Steffen Sohl
2129: Grundejerforeningen Østervænget	2354: Helge Jebjerg
2131 + 2133 + 2134: Vindinge Lokalråd c/o Ole Bendix Christensen	2355: Janni Voldbjerg
2135: Jakob Bjældager	2356: Henriette H. Nielsen
2137: Bodil Sørensen	2520: Vibeke Bonde
2138: Jann ven Leewen	2529: Lone Musaeus Poulsen
2140: Vor Frue Lokalråd	2537: Roskilde Kommune
2147: Rikke Kudahl	2551: Jeanette Freundlich
2162: Anette Nyrop	2562: Mona Christensen

Høringssvar udgår:

1574: Jeanett og Henrik Bruntze-Olsen (opdateret i 2118)

1685: Grundejerforeningen Sandparken, v. Henrik Bruntze-Olsen (opdateret i 2120)

1851: Axel Højer Pedersen (opdateret i 2115)

2064 + 2151: Roskilde Kommune (opdateret i 2537)

Høringssvar der støtter op om Roskilde Kommunes dagsorden og udkast til høringssvar, som blev behandlet i Klima- og Miljøudvalget den 6. februar 2020, pkt. 28: 1497, 1630, 1639, 1685, 1712, 1745, 1766, 1787, 1844, 1884, 1889, 1894, 1898, 1902, 1907, 1912, 2007, 2020, 2034, 2037, 2073, 2095, 2097, 2100, 2115, 2119, 2129, 2131, 2135, 2147, 2162, 2162, 2350, 2562

Emner

Adgangsveje

Region Sjællands bemærkninger

Regionen har stor forståelse for, at flere beboere i Vindinge ønsker en adgangsvej, der gør det muligt at efterbehandle færdiggravede arealer hurtigst muligt og begrænse trafikken nær Vindinge. Regionen har dog valgt at give tilladelse til, at udkørslen fra det sydlige areal sker via tunnelen under Østre Vindingevej til det nordlige areal, og videre ud på Vestre Hedevej. Regionen har gransket alle mulige adgangsveje i området. I "notat om adgangsveje" er der beskrevet fordele og ulemper ved den ansøgte adgangsvej og de alternative adgangsveje. Nedenfor er en opsummering af de vigtigste begrundelser for, at regionen vurderer, at den ansøgte adgangsvej er den bedste.

Region Sjælland vælger at give tilladelse til det ansøgte hovedforslag, da denne transportrute vil give den bedste trafikbeskyttelse af borgerne, da de alternative ruter vil føre til trafik på vejende omkring den sydlige grav, eller gennem Hedeland, hvilket vil påvirke brugere af vejene eller Hedeland, og kan medføre farlige situationer. Den ansøgte adgangsvej forløber i graven uden anden trafik, og udkørslen ligger med kort afstand til større veje. Den ansøgte adgangsvej er også valgt, da det ikke vil påvirke de rekreative områder i Hedeland, hvor der findes meget beskyttet natur og rekreative aktiviteter. Derudover begrundes valget af den ansøgte adgangsvej med, at udgravning af det sydlige område kan foregå mest optimalt og med færrest støv- og støjgener, når gravningen kan fortsætte fra den nuværende sydlige grav og ikke som en grav, der startes på ny. Der er desuden lagt vægt på, at den ansøgte adgangsvej giver væsentlige erhvervsmæssige og ressourcemæssige fordele fordi den eksisterende vægt, udkørselsvej og de forarbejdningsanlæg i nordgraven kan anvendes, og at materialerne fra den nye grav i syd kan blandes med de resterende materialer i nordgraven, som derved kan oparbejdes til bedre produkter.

Der er en entydig tilslutning fra den teknisk-faglige administration fra Høje Taastrup Kommune, Roskilde Kommune samt Hedeland I/S til valg af det ansøgte hovedforslag.

Emnet berøres i hørings svar 1497, 1525, 1712, 1745, 1780, 1783, 1884, 1889, 1894, 1898, 1902, 1907, 1915, 1921, 1922, 1923, 1958, 1964, 1965, 1973, 2007, 2008, 2016, 2020, 2034, 2037, 2041, 2042, 2043, 2051, 2053, 2070, 2073, 2090, 2095, 2097, 2100, 2115, 2116, 2118, 2119, 2120, 2124, 2125, 2129, 2138, 2094, 2350, 2354, 2529, 2562. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Jens Ove Pedersen

Hovedforslaget er blevet taget som en selvfølge, som om det var den eneste mulighed.

Hvorfor er alternative transportveje ikke belyst reelt?

Alternativ 1. Udkørsel via blik tunnel og videre til Lykkegårdsvej?

Alternativ 2. Udkørsel via Hedeland mod øst?

Alternativ 3. Udkørsel ud mod Nord via transportcentret og direkte på Københavnsvej?

Hvorfor er der ikke beskrevet reetableringsplaner for de alternative transportveje?

Hvorfor er der ikke laves en samlet vurdering, som medtager de grus forekomster som ligger i Region Hovedstaden? Grus forekomster ligger nu en gang hvor de ligger og tager ikke hensyn regionale grænser.

Hørings svar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Det fremgår af dagsorden til Møde i Udvalget for Regional Udvikling torsdag den 5. december 2019 pkt. 9, "Det har væsentlig produktionsmæssig og økonomisk betydning for Nymølle at kunne anvende den ansøgte adgangsvej." Region Sjælland anbefaler på denne baggrund at der gives tilladelse til Nymølles ansøgte transportvej. Regionen har her taget stilling til, at det vil være for dyrt for Nymølle, hvis de ikke får opfyldt deres ønske. Vi ønsker at kende hvilke begrundelser/økonomiske beregninger ligger til grund for denne stillingtagen?

(...)

Vi vil derfor indtrængende bede om at ALLE løsningsmuligheder undersøges og at der IKKE aftales en endelig transportrute før alle tænkelige løsninger er undersøgt til bunds. Hverken Hovedruten eller transport på Stærkendevej er tilfredsstillende for de beboere som bor i området.

(...)

Hedeland er et smukt fritidsområde, men dem der benytter Hedeland bruger det som et udflugtsmål i deres fritid og er ikke belastet af støj, støv, tung trafik samt tab af ejendomsværdi eller lign alle ugens dage. Publikum i Hedeland har store områder de kan benytte og Hedelands aktiviteter bør indordne sig efter en løsning der først og fremmest tilgodeser en rimelig løsning for byens borger i forhold til råstofindvinding, inkl. transportruter.

De aktiviteter der finder sted i Hedeland sker primært i weekender og på tider hvor der ikke arbejdes med indvindingen. Vi opfordrer derfor til at borgerne er dem der først og fremmest skal tages hensyn til fremfor besøgende i Hedeland.

Hørings svar

Afsender: Niels Borglykke

Vi finder hele processen omkring regionens udpegning af egnet transportvej en smule uheldig og helt grundlæggende savner vi en kritisk tilgang til vurderingen af den af virksomheden foreslået adgangsvej. Det lader til at virksomhedens økonomiske interesser er vægtet langt højere end hensynet til de omkringboende, hvilket er forkert.

Hørings svar

Afsender: Gl. Vindinge Grundejerforening

Udkørsel af råstoffer bør holdes så langt væk fra Vindinge som muligt, og kunne bl.a. foregå via Lykkegårdsvej. Her tænkes på de nye områder i Vindinge N. tæt på Lykkegårdsvej.

Hørings svar

Afsender: Karina Koldbech og Jesper Juul Mortensen

Forslag nr. 2, gennem Tåstrup, at foretrække, da den vil genere færrest borgere og vil medføre færrest ændringer i den nuværende logistik. Dette forslag vil samtidig overholde den lovede frist for genetablering i 2020.

Forslag nr. 1, ad den eksisterende vej gennem tunnelen under ØV vej. Dette forslag vil give mening, men vil forsinke genetableringen. Forslag nr. 3, ad Stærkendevej mener vi ikke en mulighed, som forslaget er lagt frem. Udkørslen ligger få meter fra nærmeste bebyggelse og vil give betydelige støj og støv gener. Samtidig vil vejen til naturområderne i Hedeland, blive mere usikre for alm. borgere, men især også børneinstitutioner og skole som ligeledes ligger få meter fra den foreslået udkørsel. Såfremt udkørsel var længere ude ad Stærkenndevej (helt ude ved eks. golfklubben), vil denne løsning måske kunne bruges.

Hørings svar

Afsender: Merete van Leeuwen

Nymølle må købe sig til en aftale med DSV, så grus kan transporteres ud af Grusgraven via DSVs udkørsel.

Det er en letkøbt undskyldning at grunden er solgt, hvis Nymølle havde viljen til at betale, kunne De sikkert få lov til at transportere gruset ud denne vej og dermed genere Vindinges borgere mindst muligt.

Hørings svar

Afsender: Peter og Tove Falland

Vi anmoder om, at der udfærdiges en ny graveplan med reetablering, som er baseret på en alternativ transportvej, da det ikke er tilfredsstillende, at der ikke kan reetableres i etaper. Det kan betyde, at reetablering kan blive udskudt i 10 år eller mere, hvilket ikke er acceptabelt. Vi foreslår udkørsel via Hedeland til NCC udgravning.

Hørings svar

Afsender: Svend og Jette Olsen

Den optimale vej for udkørsel er gennem blik tunnel ved øster vindingevej eller Brandhøjgårdsvej...

Hørings svar

Afsender: Christian Juul

Der er et af de trafikale forslag der omhandler udkørsel og kørsel på Stærkendevej, der går gennem Vindinge by. Det vil medføre en stærkt forøget risiko for en stor mængde tung trafik igennem Vindinge by, lige forbi Børnehaven og skole. Jeg vil anbefale regionen ikke at gennemføre en sådan trafikal løsning for området, da denne løsning vil genere væsentligt flere beboere end den nuværende løsning.

Hørings svar

Afsender: Kim Simonsen

Tilladelser skal ændres, så udgravning i det sydøstligste graveområde forudsætter, at reetablering i øvrige områder omkring Vindinge, der er påtænkt udgravet i perioden 2018-2023, er igangsat og ny transportvej mod øst ud gennem Høje Tåstrup er etableret.

Af miljøkonsekvensrapporten, figur 4.5. fremgår, at gravning i det sydøstligste graveområde først vil finde sted i 2025-2027. Som konsekvens heraf og som konsekvens af den foreslåede transportvej gennem grusgraven mod nord vil reetablering først kunne finde sted i 2028-2029 af det samlede graveområde øst for Vindinge. Denne forsinkelse er unødvendig, da der i stedet kan etableres en transportvej ud gennem Høje Tåstrup kommune, når der det sydøstlige graveområde tages i brug. Dermed vil reetablering af øvrige områder omkring Vindinge kunne ske allerede fra 2023 og varighed af den støj- og miljømæssige belastning af Vindinge reduceres fra 10 til 5 år. En sådan tilpasning vil samtidig reducere transportvejen i halvdelen af udvindingsperioden med tilsvarende reduceret miljøbelastning.

Det vil mod en begrænset ulempe for Nymølle medføre en stor miljøgevinst for Vindinge, hvilket også skal ses i lyset af de udskydelser af reetablering, der allerede er sket.

Det skal fremgå af tilladelsen, at alternativ 3 jf. miljøkonsekvensrapportens figur 4.8. ikke må benyttes, da det - ud over en markant forøget og unødigt støv- og støjbelastning, vil medføre en markant miljømæssig belastning af en vej, der med sin begrænsede bredde ikke er egnet til tung transport i det omfang, der lægges op til i rapporten.

Hørings svar

Afsender: Høje-Taastrup Kommune

Høje-Taastrup kommune skal indledningsvist bemærke, at uanset at den største del af projektområdet ligger i Roskilde kommune er meget af det materiale der er udgravet kørt ud gennem arealer i Høje-Taastrup kommune.

For Høje-Taastrup kommune er det kørselsvejene der har interesse. Vi har med glæde bemærket, at den foreliggende Miljøkonsekvensrapport har analyseret de forskellige muligheder og konkluderet, at det vil være den bedste løsning hvis den eksisterende udkørsel på Vestre Hedevej bliver benyttet.

Der skal derfor ikke være tvivl om, at Høje-Taastrup kommune som medejer af I/S Hedeland, under ingen omstændigheder kan acceptere, at kørsel fra grusgraven går gennem I/S Hedelands arealer. Løsningen med direkte udkørsel til Stærkendevej er også uacceptabel både på grund af generne for Hedeland Naturpark men også fordi borgere der i mange år har været generet af kørsel fra grusgrave tæt på deres boliger forsat skal have gener - men nu fra en grusgrav der ligger længere væk og i en anden kommune.

Heldigvis peger miljøkonsekvensrapporten på at udkørsel gennem den eksisterende grusgrav, uden gennemkørsel af rekreative arealer og mindre veje, i alle henseender miljømæssigt er bedre. Det er heldigvis også den konklusion Region Sjælland er kommet frem til og indarbejdet i udkast til gravetilladelse. Det er Høje-Taastrup kommunes klare forventning at Udvalget for Regional Udvikling i Region Sjælland fastholder denne konklusion.

Betydning af Natur- og Miljøklagenævnets sag

Region Sjællands bemærkninger

Roskilde Kommune meddelte den 9. september 2009 tilladelse til indvinding af råstoffer på matr.nr. 17a, 20, 15b, 18 og 19 Vindinge Lillevang, Vindinge, matr.nr. 43a, 44b, 46b, 49e, 1b, 1c, 1d og 1e Vindinge By, Vindinge samt på matr.nr. 9, 11, 14, 17, 18, 19 og 23b St. Hede, Roskilde Jorder. Tilladelsen blev meddelt på baggrund af "Miljøvurdering og VVM af udvidelse af Nymølle Grusgrav øst for Roskilde, september 2009", som var gennemført af Roskilde Kommune.

Ansøgningen omfattede ca. 135 ha, på arealer der ligger mellem Vindinge, Holbækmotorvejen og Østre Vindingevej i Roskilde Kommune. Med en afsætning på 900.000 m³ årligt, anslog Nymølle Stenindustrier, at det ville vare 14-20 år at indvinde råstofferne. Roskilde Kommune fastsatte således en indvindingstilladelse, der var gældende knap 14 år.

Afgørelsen blev blandt andet påklaget af 2 borgere, der ønskede at offentligheden skulle have adgang til de færdiggravede arealer, hvilket Natur- og Miljøklagenævnet den 23. august 2011 ikke gav dem medhold i. Klagenævnet fandt dog samtidig, at der ikke var særlige omstændigheder ved sagen, der gjorde, at råstofmyndigheden kunne meddele tilladelse for en længere periode end 10 år, da der ikke kræves meget store arealreservationer for at sikre virksomhedens fortsatte indvinding, eller der kræves meget betydelige investeringer i indvindingsvirksomheden, som er eksempler på forudsætning for, at der kan meddeles tilladelse for en længere periode ad gangen end de 10 år, som er anført i råstoflovens § 9.

Natur- og Miljøklagenævnet tager således ikke stilling til råstofindvindingens afslutning, men til at der ikke kan meddeles tilladelse til en længere periode end 10 år ad gangen. Klagenævnets afgørelse betyder derfor ikke, at regionen er afskåret fra at meddele en ny tilladelse. Som ved alle andre områder, der er udlagt til

råstofindvinding, er det størrelsen af råstofressourcen, der er styrende for, hvornår der ikke længere meddeles tilladelse til råstofindvinding, og hvornår arealerne kan overgå til anden anvendelse.

Emnet berøres i hørings svar 1712, 1745, 1783, 1902, 1907, 1921, 1999, 2007, 2020, 2034, 2041, 2073, 2095, 2097, 2100, 2118, 2120. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Brigitte Johnen & Lars Vahlun

Endvidere undrer det os, at den klagesag, som en Vindinge-borger havde anlagt i Naturklagestyrelsen og fik medhold i – ikke tillægges nogen værdi i regionens administration. Regionen kommer til at fremstå som en modpart til borgerne – og det er vel ikke hensigten med regionens arbejde?

Hørings svar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Der vil være stor sandsynlighed for at en gravetilladelse der ikke respekterer denne dom, vil blive sendt i ankeklagenævnet igen med opsættende virkning. At så stort et område skal graves med udgangspunkt i, at man giver dispensation fra en dom fra Ankeklagenævnet, virker for os meget uigennemtænkt og gør samtidigt at hele tidsplanen virker urealistisk.

Hørings svar

Afsender: Gl. Vindinge Grundejerforening

Det undrer grundejerforeningen meget at Regionen helt tilsidesætter Rasmus Hjerrild og Jens Pedersens ankesag i Miljø og- Naturklagenævnet, tilbage i 2009 og afgørelsen fra 23. august 2011. Graveperioden blev nedsat til 10 år, ligeledes er der i bemærkninger til afgørelsen beskrevet, at der skal reetableres løbende. Gravetilladelsen ophører 23. august 2021.

Hørings svar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

Vi er desuden voldsomt forundret over regionens holdning til en borgers klagesag i Naturklagestyrelsen som han vandt og som betyder, at der ikke må graves grus i området efter 2021. Regionen oplyser, at regionen mener afgørelsen ikke er gældende – hvilket vi som borgere og naboer finder meget chokerende. Det må jo betyde, at regionen IKKE stiller sig på borgernes side i denne sag, men stiller sig på samme side som Nymølle.

Hørings svar

Afsender: Stig Andersen

Man får tanken at loven er fra en tid med skovle og trillebør for vi kan godt se at det går væsentligt hurtigere end 10 år med at tømme et område for ressourcer – og så er det tid til reetablering. Hvis der søges om yderligere 10 år til råstofindvinding i et område som er tømt for råstoffer – gælder lovgivning om råstofindvinding så der? Skal det være 10 års tilladelser? De tilladelser der søges om, hvor man agter at give 10 års yderligere tilladelse med hjemmel i råstofloven, mener jeg ikke kan være lovlig – der skal jo ikke indvindes råstoffer i de områder mere.

Cykelstier

Region Sjællands bemærkninger

Roskilde Kommune har igangsat et projekt, hvor der planlægges etablering af en cykelsti vest for Hedehusene grusgrav fra Lillevangsvej til Vestre Hedevej. Projektet berører ikke grusgravens arealer og kan gennemføres samtidig med, at der er drift i den nordlige grusgrav. En forlængelse af tilladelsen til råstofindvinding i den nordlige del af grusgraven udskyder således ikke anlæggelsen af en cykelsti. Projektet berører ikke den sydlige grusgrav.

Der har ligeledes været planer om, at tunnelen under Østre Vindingevej efter råstofindvinding skal indgå som en del af stianlægget i Hedeland. Af Roskilde Kommunes forslag til kommuneplan fremgår det imidlertid, at forløbet af de grønne stier ikke er detail planlagt, og oversigtsmæssigt indgår tunnelen ikke, som en del af stisystemet.

Emnet berøres i hørings svar 1712, 1730, 1745, 1783, 1854, 1902, 1912, 2034, 2095, 2097, 2100, 2118, 2120, 2350. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

Hvad betyder det for cykelstien som Roskilde Kommune har bevilget mellem Vindinge og Trekroner? Bliver den nu udsat igen – igen, for det ser ud til at det område for enden af Sandvejen, som den var tiltænkt at skulle gå gennem først reetableres i 2028.

Det samme gælder den smukke cykelsti, som skulle gå gennem tunnelen under Østre Vindingevej, som skulle være etableret i 2017, og som i øvrigt blev etableret med tilskud fra Roskilde Kommune. Nu kommer den ikke, fordi Nymølle skal bruge den til transport. Hvornår kan vi forvente at den kommer Roskildes Kommunes borgere til gavn?

Hørings svar

Afsender: Susan Thuesen

Roskilde kommune har til et borgermøde ved Torben Jørgensen lovet borgerne en sti til Trekroner. Den skulle være færdig i år. Det gav god mening at stien kunne forbinde Vindinge med en del af Roskilde Kommune og derved give en mulighed for at benytte tog, cafeer mm.

Det kan nu ikke lade sig gøre på grund af grusgraven.

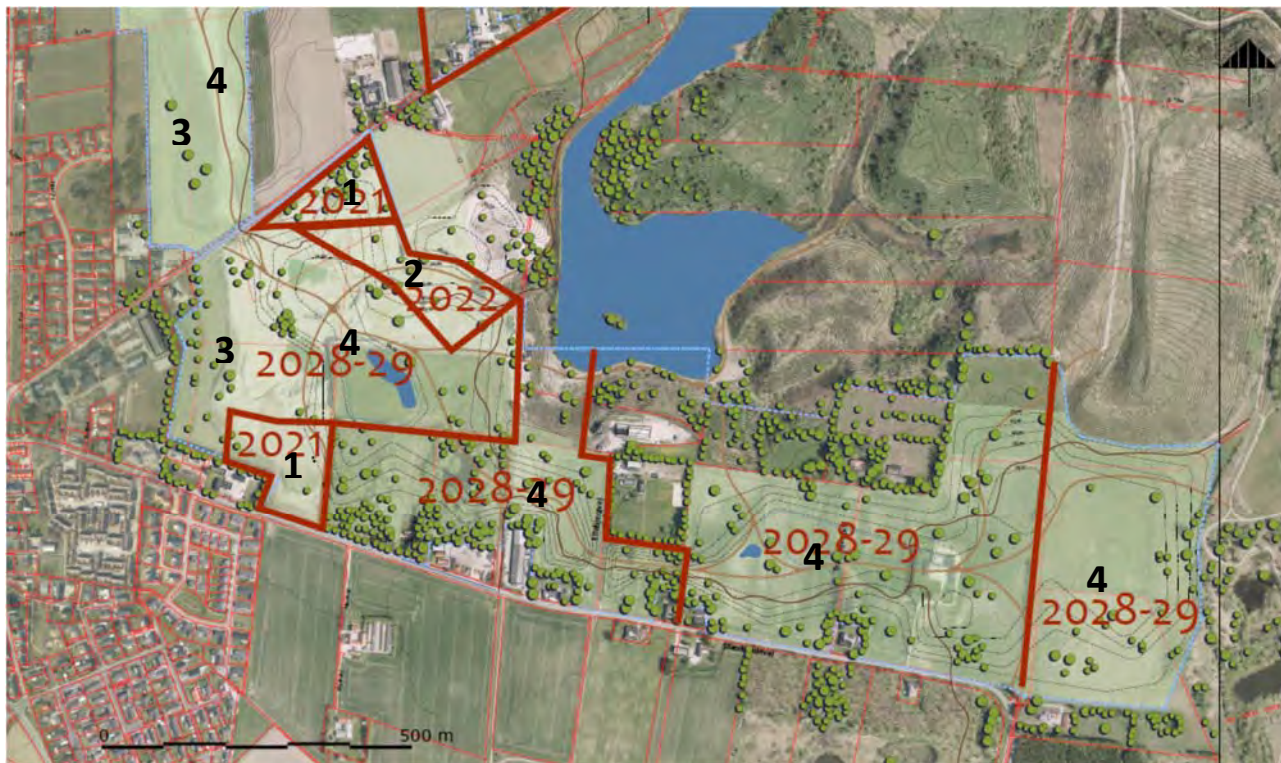
Efterbehandling/minimering af graveareal

Region Sjællands bemærkninger

Region Sjælland stiller i tilladelsen vilkår om, at grusgraven skal efterbehandles løbende, og at efterbehandlingen påbegyndes så tidligt, som det er praktisk muligt under hensyn til virksomhedens drift. I den hidtil gældende tilladelse udstedt af Roskilde Kommune, har der været vilkår om, at der skal foretages løbende efterbehandling af arealet.

Regionen følger i forbindelse med tilsyn op på, om efterbehandling af graven fremover sker så hurtigt, som det er muligt.

Herunder ses en skitse fra den godkendte efterbehandlingsplan. Status og baggrund for efterbehandlingstidspunkt for de enkelte delområder fremgår herefter.

1. De to mindre områder i den sydlige og nordlige del af den eksisterende grav syd er færdiggravede og regionen vurderer ikke, at arealerne er nødvendige for den fortsatte drift af graven. Regionen giver derfor afslag på tilladelse til råstofindvinding på de to arealer. Arealerne skal derfor være efterbehandlet senest 1. juli 2021.
2. Arealet er færdiggravet, men efterbehandlingen af arealet kan først ske efter, at der er givet en ny tilladelse. Det skyldes, at en del af overjorden fra de nye arealer skal anvendes i efterbehandlingen. Det er forventningen, at arealet er efterbehandlet ca. 1 ½ år efter, at den nye tilladelse er trådt i kraft. Arealet ligger umiddelbart op til "madpakkebjerg", og for at udjævnet skråningen fra "madpakkebjerg" er der behov for at tilføre overjord. Det vil samtidig betyde, at den del af overjorden fra de nye arealer anvendes direkte til efterbehandling, og ikke skal opmagasineres i overjordsvolde.
3. Arealerne tættest på Vindinge er færdiggravede. Der er etableret høje støjvolde på arealerne, som beskytter mod støj til Vindinge fra råstofindvindingen og transport af råstoffer. Vilkkårene for støj til Vindinge er meget restriktive, og administrationen vurderer, at de nuværende støjvolde er nødvendige for, at støjvilkårene fortsat kan overholdes. Det billede kan dog ændres, når gravningen er nået længere mod øst. Det er derfor fastsat i tilladelsen, at vilkår omkring støjvoldene ind mod

Vindinge skal revurderes efter 5 år, med henblik på at vurdere, om højden på voldende kan nedbringes.

4. Det øvrige areal efterbehandles løbende, men efterbehandlingen kan ikke afsluttes, før alt grus over grundvand er indvundet. I praksis betyder det, at skræntarealerne efterbehandles i takt med, at indvindingen skrider frem. Når indvindingen flytter sig videre fra et indvundet areal, vil der være efterbehandlede skrænter med en kørevej i bunden af arealet og støjvolde omkring i det omfang, der er behov. Når indvindingen når den østlige ende, bliver materialerne i kørevejen indvundet "på vej tilbage" og arealet efterbehandles endeligt. De første arealer der bliver færdigefterbehandlet, er derfor dem længst mod øst. Det er forventningen, at indvindingen af kørevejen og den endelige efterbehandling tager ca. ½ år i alt. Det er grunden til, at alle de øvrige arealer har samme efterbehandlingstidspunkt.

Emnet berøres i hørings svar 1497, 1525, 1534, 1712, 1745, 1766, 1775, 1783, 1884, 1889, 1894, 1898, 1902, 1907, 1912, 1915, 1921, 1922, 1923, 1958, 1964, 1965, 1997, 2004, 2007, 2016, 2020, 2034, 2037, 2041, 2042, 2043, 2051, 2069, 2070, 2095, 2097, 2100, 2116, 2118, 2119, 2120, 2129, 2135, 2137, 2138, 2350, 2354, 2520, 2529, 2551, 2562. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Brigitte Johnen & Lars Vahlun

Det er simpelthen nødvendigt nu – bedre sent end aldrig – at disse meget bynære arealer reetableres, så størrelsen af de enorme åbentstående, men færdiggravede, råstofgrave minimeres, som minimum de tættest på byen beliggende arealer.

Hørings svar

Afsender: Jens Dahl Kunoy

Vi kan ikke acceptere at områder, der tydeligvis er færdiggravede, ikke reetableres straks. Det skal ikke udsættes pga. økonomi for Nymølle eller af andre grund der kun er til nytte for Nymølle. Det er en del af den samfunds kontrakt Nymølle har indgået med os alle sammen at reetableringen sker hurtigst muligt.

Hørings svar

Afsender: LD HOLDING APS

Det må åbnes muligheder for at man graver en grav færdig af gang, og så reetablerer denne grav af gangen, samt fjerner transportvejen. Og ikke som de 2 tilladelser giver mulighed for, at holde alle grave åbne.

Hørings svar

Afsender: Lise Nielsen

Der skal helt klart reetableres i Vindinge før/samtidig med nye udgravninger. Det betyder meget for området at der lukkes for grus og sand og gives grønne områder tilbage til beboerne.

Hørings svar

Afsender: Nana og Mikael Nørgaard Gam

Vi mener, at Region Sjælland skal sætte en grænse for, hvor længe store bynære grusgrave skal holdes åbne, uden at disse efterbehandles/reetableres. Vi vil derfor gøre en generel indsigelse mod, at der foretages

yderligere udvidelser eller udstedes nye gravetilladelser i bynære områder omkring Vindinge by før eksisterende områder er efterbehandlet og reetablerede, således at støj- og støvgenerne mindskes mest muligt for naboerne. Store ikke reetablerede områder medfører mere støv end nødvendigt.

Høringssvar

Afsender: Søren Pedersen, Lilian Bjelke, Ida kamille Kjær Braae

Vi synes der skal graves færdig før man åbner nye grave. Og der skal etableres Hedeland hurtigst muligt til gavn for mennesker, natur og klima.

Forvirring om grusgravens navn

Region Sjællands bemærkninger

Grusgraven er startet op nær Hedehusene i 1909, og har ved udvidelser bevæget sig mod Vindinge. Det er indvinder, der har navngivet grusgraven da den første tilladelse blev givet. Der findes en anden grusgrav med navnet Vindinge grusgrav.

Emnet berøres i høringssvar 1712, 1745, 1783, 1902, 2034, 2118, 2120. Nedenfor ses eksempler på høringssvar omhandlende emnet.

Høringssvar

Afsender: David Møbjerg Kristensen

Det er interessant, at der i navneændringen til Hedehusene Grusgrav er blevet skabt en del forvirring for os borgerne, men i sidste ende er og bliver det omkring Vindinge der skal graves – som altid – af den samme virksomhed, som gentagne gange igennem de seneste mange år overskrider alle regler for god adfærd.

Høringssvar

Afsender: Mads Terkelsen

På trods af forsøget med at ændre navn til Hedehusene for at forvirre borgerne, så er det stadig omkring Vindinge der skal graves.

Grave- og efterbehandlingsplan

Region Sjællands bemærkninger

Grave- og efterbehandlingsplanen omfatter kun det ansøgte areal. Hvis indvinder på senere tidspunkt ønsker at udvide arealet, skal dette ansøges på ny med en ny grave- og efterbehandlingsplan.

Når overjorden afrømmes vil det blive brugt til opbygning af støjvolde eller til brug i efterbehandlingen på områder, der er færdiggravede. I Bilag 1 i Miljøkonsekvensrapporten er grave- og efterbehandlingsplanen beskrevet. I Bilag 1 i grave- og efterbehandlingsplanen er støjvoldenes placering markeret. Der vil formentlig også være behov for at lave midlertidige materialeoplag af afrømt muld og overjord, indtil det bruges i efterbehandlingen, da der er meget overjord på arealet. For at mindske de visuelle gener ved voldene, er der i tilladelsen sat en maksimal højdegrænse på 5 meter over terræn for jordvolde og en maksimal højdegrænse på 8 meter over terræn for materialeoplag samt oplag af afrømt overjord. Disse vilkår omfatter alle

jordvolde på de arealer, der ikke er del af den tidligere tilladelse givet af Roskilde Kommune fra den 4. juni 2014.

Det ville ikke være hensigtsmæssigt at udgrave og efterbehandle hver etape af graven separat. Det at etablere en ny grusgrav og grave sig ned i terrænet er noget af det der støjer og støver mest fordi det ikke sker bag en høj gravefront. Samtidig er det er meget omkostningsfyldt. Der er derfor store fordele ved at grave arealet løbende og samtidig efterbehandle løbende, i det omfang det er muligt.

Regionen kan ikke fastsætte vilkår om, hvem arealerne skal overgå til efter endt grusgravning. Der vil i de fleste tilfælde være tale om privat salg. Det er ligeledes ikke muligt at stille krav om skovrejsning i forbindelse med efterbehandling, da Miljø- og Fødevarerklagenævnet i en tidligere sag har afgjort, at det ikke er proportionalt.

Roskilde Kommune meddeler dispensation til at grave vandhullet på matr.nr. 97 St. Hede, Roskilde Jorder væk (den gamle vandværksgrund) og etablere et erstatningsvandhul på samme størrelse (2300 m²) i nærheden. Vandhullet ligger inden for lufthavnszone A, 400 meter fra zonens afgrænsning. Københavns Lufthavne anbefaler ingen vandhuller i zone A, men anfører, at generelt giver vandhuller under 0,5 ha ingen problemer. Københavns Lufthavne påpeger, at her er mange andre vandhuller i dette område. Det er ikke muligt at lægge erstatnings-vandhullet uden for zone A, da hele nærzonen til vandhullet på matr.nr. 97 St. Hede ligger i denne zone. Regionen har ved møde med Københavns Lufthavne, Nymølle og Roskilde Kommune fået en detaljeret drøftelse om vandhuller, deres udformning og placering. Resultatet kan se i grave- og efterbehandlingsplanen der er vedlagt som bilag til tilladelsen.

Emnet berøres specifikt i høringsvar 1730, 2007, 2040, 2100, 2115, 2559, 2562. Nedenfor ses eksempler på høringsvar omhandlende emnet.

Høringssvar

Afsender: Axel Højer Pedersen

Den anførte graveplan og retableringsplan forholder sig ikke til en situation hvor Grusindvinder ønsker at udvide området. Regionen bedes forholde sig til hvorfor Grusindvinder har undladt dette helt afgørende forhold i rapporten, når jeg kan oplyse at Grusindvinder primo 2019 har vist interesse for at udvide ind i det store Region Hovedstaden graveområde herunder min ejendom. Jeg vil derfor opfordre til at der udarbejdes graveplaner og retableringsplaner der afspejler alle sandsynlige scenarier for de 2 sammenhængende graveområder (Graveområder Region Sjælland + Region Hovedstaden).

(...)

Det bør lægges fast i en eventuel tilladelse at arealet efterfølgende skal overdrages til en aktør der vil sikre offentlig adgang til arealet og harmoni med det omgivende naturområde. F.eks. Den Danske Natur Fond, I/S Hedeland eller Skov- og Naturstyrelsen. En hensigtserklæring giver ingen sikkerhed og ro for naboer.

(...)

I den forbindelse vil jeg kraftigt opfordre til at hver etape i område syd i stedet udgraves og retaberes individuelt. Derved minimeres gener for naboer meget betydeligt idet tiden med gravemaskiner, lastbiler, støv osv. bliver nedsat fra 8-10 år til 2-3 år for den enkelte naboejendom. Det samme gør ejendommens værdiforringelse og beboernes stavnsbinding. Jeg kan ikke se hvorledes dette faktum kan tilsidesættes uden at konflikte med det lovhjemlede krav om afvejning af hensyn mellem Råstofindvinder og naboer.

Høringssvar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Vi har i vores tidligere høringssvar bedt om at få beskrevet hvad der tænkes at gøres af overjorden, så der ikke komme overraskelser med hensyn til jorddepoter over terrænhøjde. Samtidig vil vi gerne have overblik over, om de forventes at der søges om dispensationer til at opmagasinere overskudsjord uden for gravområdet, både permanent og midlertidigt. Dette er ikke beskrevet i undersøgelsen, og efterlader derfor stor usikkerhed på om reetableringsplanen er realistisk. Det kan også betyde, at der ikke er planlagt jorddepoter over terrænhøjde, hverken indenfor eller udenfor graveområder, hvilket så betyder at vi ikke kan se nogen gyldig grund til at give en dispensation senere.

Høringssvar

Afsender: Carsten Cort Jensen

Ligeledes finder jeg det betænkeligt, at Regionen ikke tager initiativ til at få lavet noget skovrejsning i området, som kunne bidrage til kompensation af landets CO₂ regnskab. Vi kan simpelthen ikke tillade os have 220 ha åbent land ligge nytteløst hen.

(...)

Kan vi få udleveret et kortmateriale hvor det er angivet hvilke hældninger der er tilladte i forhold til grusgravsgrænserne.

Høringssvar

Afsender: Mona Christensen

Som nærmeste nabo er jeg naturligvis bekymret for om jeg er den næste der får et jorddepot lige uden for mit vindue. Det bad jeg om at få klarlagt, men det ser ikke ud til at være beskrevet, så jeg må derfor forvente at der IKKE vil blive givet dispensationer til jorddepoter som går over terrænhøjde i forbindelse med de nye områder. I det hele taget tror jeg at det er vigtigt at de fremlagt reetableringsplaner respekteres i langt højere grad end hvad hidtil har været tilfældet. Hvad nytter det at gennemføre en høringsproces, hvis det fremlagte bare laves om efter forgodtbefindende efterfølgende? Jeg har som borger brug for tryghed i at det bliver som aftalt, medmindre der sker noget helt ekstraordinært.

Høringssvar

Afsender: Københavns Lufthavne A/S

CPH savner konkrete oplysninger i efterbehandlingsplanen, særligt om de planlagte vandhuller, for at kunne foretage vurdering af risikoen de efterbehandlede områder vil udgøre for flyvesikkerheden i Roskilde Lufthavn (RKE), nærmere bestemt risiko for kollision mellem luftfartøjer og fugle. CPH har anmodet Nymølle Stenindustrier A/S om supplerende oplysninger, bl.a. forventet areal af vandspejl, dybde, udformning, hældning af brinker, og om der forventes at stå vand i vandhullerne hele året. Ydermere har CPH stillet spørgsmål til konkretisering af bevoksning omkring vandhullerne og hvilke rastefugle der forventes at blive tiltrukket. Det har ikke været muligt at få tilstrækkelige oplysninger til at foretage en konkret risikovurdering af det efterbehandlede områdes tiltrækning af uhensigtsmæssige fugle arter.

(...)

CPH vil derfor opfordre til, at en eventuel tilladelse gives på vilkår af, at der ikke planlægges vandhuller indenfor RKE's zone A, som en del af efterbehandlingsplanen.

Høringssvar

Afsender: Thorkild Jensen

Jeg håber man ved en ny tilladelse vil holde fast om genetablering af området og ikke som nu hvor Nymølle ikke vil fjerne den store bakke der ligger syd for Østervindinge vej, den forringer udsynet over område og er ikke en del af de naturlige højde kurver i området, men følger af en studehandel med Hedeland.

Høringssvar

Afsender: Brigitte Johnen & Lars Vahlun

I det hele taget virker det absurd, at Vindinge skal være omgivet af volde, blot fordi Nymølle ikke retablerer efter planerne, men tværtimod får lov til udvidelse på udvidelse, hvormed byen skal omgives af endnu flere volde. Det er helt urimeligt.

I den forbindelse vil vi gerne bede om, at der ikke lægges flere bakker eller bjerge i grusgrav syd, da det har vist sig, at fx støjvolden giver os store problemer med oversvømmelse på vores jord, da vandet ikke kan komme væk pga støjvolden.

Grundvand

Region Sjællands bemærkninger

Råstofindvindingen vil i indvindingsperioden udgøre en mindre øget risiko for grundvandet. Der er i miljøkonsekvensrapporten undersøgt og vurderet de enkelte risici, der kan opstå. Ud fra de konkrete undersøgelser og vurderinger samt regionens erfaring med grundvandsrisiko ved råstofindvinding har regionen vurderet, at den øgede risiko er begrænset og derfor ikke kan begrunde et afslag på indvinding på hele eller dele af arealet. Med i den vurdering ligger også, at der i indvindingstilladelsen fastsættes en række vilkår, som skal sikre mod forurening af grundvandet.

I forhold til ændring af vandstand i private vandboringer og risikoen for forurening af samme, er det Roskilde Kommune der er myndighed i henhold til Vandforsyningsloven. Roskilde Kommunes afgørelse vil ligge som bilag i den endelige råstofindvindingstilladelse. De vilkår der stilles af Roskilde Kommune skal overholdes, og det er her kommunen der er tilsynsmyndighed. For yderligere sikring af indvindingsanlæg i området, har regionen indsat vilkår om, at der ikke må graves nærmere end 75 meter fra en vandboring.

Der er registreret forurening på matrikel 15f, Stærkendevej 53 og 26æ, Stærkendevej 31. Der skal ikke graves på arealer med registreret jordforurening, men der skal lægges en jordvold, på del af begge matrikler. Dette er der søgt om tilladelse om hos Roskilde Kommune, der sætter vilkår for, at arbejde på forurenede grunde foregår miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt. For detaljer om dette, se punktet "Jordforurening".

Det er ikke lovligt at tilføre jord til grusgraven, så al overjord der vil blive brugt til efterbehandling vil være fra grusgravsområdet. Der er i grusgraven forbud mod sprøjtning og gødning, hvilket også gælder, når arealet er efterbehandlet. Regionen vurderer derfor, at risikoen for grundvandet vil være mindre efter indvindingens afslutning, end den er i dag, hvor der drives almindelig landbrugsdrift på arealerne.

Emnet berøres i hørings svar 1730, 1903, 1907, 2007, 2020, 2115, 2561, 2562. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Jens Ove Pedersen

Det er bekymrende, at der konsekvent gives tilladelse til råstofindvinding under grundvandsspejlet. Swecos forklaring på borgermødet om grundvand var ikke specielt overbevisende. Principielt så burde der ikke gives tilladelse til grus indvinding under vandspejlet, af hensyn til kommende generationer og miljø.

Hørings svar

Afsender: Tove Raunstup

Hvordan forholder det sig, hvis grundvandet bliver forurenet når der graves under vandspejl? Hvordan forholder regionen sig til at der er mulighed for at forurenet overjord bliver brugt til genopfyld af både grusområder og søer som er ud garvet under grundvandsspejl? Hvordan vil i som Region forholde jer til mulige udefra kommende forurening af grundvands søer, så som diesel læk, olie spild m.m.? Hvad med drikkevandet på de omkring liggende ejendomme, i tilfældet af forurening af grundvandet?

Hørings svar

Afsender: Mona Christensen

Som ejer af en privat brøndboring vil jeg gerne have vandstanden i min brøndboring målt igennem hele graveperioden. Jeg ønsker dog at sikre mig at det er en uvildig part som gør det, så jeg vil bede om at Nymølle sørger for en passende betaling til dette og så vil jeg have ret til at vælge hvem der skal foretage det. Pengene kan evt. deponeres på en konto således at det kun er min valgte leverandør der har tilgang til pengene og der fremlægges regnskab på det. Da disse målinger evt. skal bruges i en erstatnings sag hvis noget går galt, ønsker jeg ikke at der er en kunde/leverandørforhold til Nymølle som kan påvirke processen eller bevisførelsen.

(...)

Der skal stilles krav til hvilke smøremidler der bruges, og der skal skæres væsentligt ned på forbruget af diesel og det skal erstattes med metoder og materialer som kan tåle at blive brugt i drikkevand. Dette handler ikke kun om mit drikkevand, men om vores alle sammens drikkevand.

Hundeskoven

Region Sjællands bemærkninger

Arealet med egeskov langs Stærkendevej (hundeskoven) er ejet af I/S Hedeland. Skoven har rekreativ betydning for de omkringboende og beboere i Vindinge, bl.a. som skov til hundeluftning. Skoven er ikke beskyttet eller fredet på nogen vis, og der er heller ikke beskyttet dyreliv knyttet til skoven. Derudover ligger området ikke langt fra det rekreative område Hedeland Naturpark. Region Sjælland har derfor ikke fundet, at der er grundlag for at nægte tilladelse til råstofindvinding på skovarealet. Det sker flere steder i regionen, at der fældes skov for at give plads til råstofindvinding.

Nymølle og I/S Hedeland har besluttet, at spejdergrunden og et areal omkring spejderhytten ikke skal graves for fortsat at give mulighed for spejdernes aktiviteter.

Emnet berøres i høringsvar 1730, 1907, 1922, 1964, 1997, 2043, 2070, 2134, 2549, 2561, 2562. Nedenfor ses eksempler på høringsvar omhandlende emnet.

Høringsvar

Afsender: Brigitte Johnen & Lars Vahlun

Endvidere ønsker vi, at "Spejdergrunden/Hundelufterskoven" ikke graves, som det bynære rekreative areal, mange benytter i dag, også for at bevare de 30 år gamle egetræer, som danner et naturligt læbælte ind mod byen og især villakvarteret Østervænget, hvormed det dæmmer op for støv og støj fra grusgraven, samtidig finder vi det modsætningsfuldt at fælde træerne, når man både på lands- og kommuneplan ønsker mere skov. Skoven har i mange år været et bynært rekreativt område for hundeluftere, men ikke mindst for børnene i børnehaven, der jævnligt har benyttet det som "ekstern stue" og uderum med mulighed for at søge læ i spejderhytten, hvis vejret ikke var det bedste.

En mindre forekomst af ler og grus må ikke ødelægge disse naturværdier, der er til stor glæde for borgerne. På det kommende graveområde ved Stærkendevej 71 (boet efter Poul Andersen) forefindes også ler, som kan graves, hvis behov – uden at ødelægge søen og skoven ved spejderhytten. I både grav nord og syd har jeg ved selvsyn set, hvordan store (blå)ler blokke ikke blev gravet – formentlig fordi der ikke var afsætning – hvorefter de blev dækket til igen af overjord. At grave blot for at lægge på depot findes ringe og uhensigtsmæssigt af hensyn til miljøet.

Høringsvar

Afsender: Vindinge Lokalråd c/o Ole Bendix

Hundeskoven og spejdergrunden bør udgå af gravetilladelsen, da der er tale om veletablerede bynære rekreative/grønne områder.

Høringsvar

Afsender: Jens Ove Pedersen

Det er foreslået, at skoven ved spejderhytten blot fjernes. Det er den eneste rigtige plantede egeskov, som er i nærheden af Vindinge By. Skoven og spejderhytten benyttes i øvrigt af Vindinge børnehus, flere gange om ugen. Man burde fremadrettet plante nye tilsvarende egetræer i området imellem den eksisterende skov og ind til Vindinge. Bevoksningen i de færdig reetablerede områder er havtorn, som kommer af sig selv. Det tager mange år inden der kommer rigtig skovvækst, da der jo ikke bliver plantet træer generelt. I efteråret 2019 havde Danmark et folkeligt projekt, som gav genlyd. Landsindsamlingen Danmark planter træer, nåede målet med en million træer. Nu foreslås det, at man fjerner en 30 år gammelt skov. Roskilde kommune har, samtidig ønsker om etablering af mere skov. Der er tydeligvis ikke overensstemmelse mellem Roskilde Kommune og Regionens holdning vedr. fældning og plantning af skov.

- Hvordan kan man forsvare at nedlægge skov?

(...)

I området ved spejderhytten, er forekomsten af ler. Det må være miljømæssigt rigtigst at lade denne forekomst af ler blive liggende til den engang skal bruges. På den måde kan man frede §3 søen ved spejdergrunden og samtidig beskytte leret til senere.

- Miljømæssigt så bør leret ikke bortgraves for at komme i depot andet steds.

Høringsvar

Afsender: Niels Borglykke

Hedelands skov på Stærkendevej ca. 10 tdr. land må ikke fældes det vil jeg betragte som ulovligt jvf. miljøministeriets henstillinger om skovrejsning - specielt da det er en kommunalt ejet skov I/S 3 kommuner.

Høringssvar fra Nymølle

Region Sjællands bemærkninger

Nymølles bemærkninger vedrører specifikt de vilkår, der er stillet i udkastet til råstofindvindingstilladelsen. Regionen bemærkninger til Nymølles høringssvar fremgår derfor af råstofindvindingstilladelsen.

Emnet berøres i høringssvar 2072 og 2349. Nedenfor ses eksempler på høringssvar omhandlende emnet.

Høringssvar

Afsender: Nymølle

Vilkår 3.1.5 om materiel

Der er fastsat vilkår om, at udvidelser eller ændringer skal anmeldes til Region Sjælland senest 4 uger før ibrugtagning. Såfremt vilkåret fastholdes, er det som det mindre i det mere nødvendigt med en væsentlig kortere tidshorisont for det varsel sådanne udvidelser eller ændringer. En tidshorisont bør maksimalt være i størrelsesordenen 5-10 dage.

Vi foreslår at der i stedet for tilføjes "væsentlige", således vilkåret fremgår som følger.

"Væsentlige udvidelser eller ændringer skal anmeldes til Region Sjælland senest 4 uger før ibrugtagning."

(...)

Vilkår 3.1.6 om støv

I forbindelse med yderligere støvbekæmpelse har Nymølle investeret i en ny vandvogn som med minimum 3-doblet kapacitet kan vande køreveje mere effektivt. Desuden har Nymølle søgt om en 5-dobling af vandindvindingstilladelsen med henblik på støvbekæmpelse. Nymølle finder at disse tiltag er tilstrækkelige til den videre støvbekæmpelse. Hvis der vil være yderligere behov, vil Nymølle arbejde videre med begrænsning af støvgener.

Hertil kommer, at Vinndata viser, at det næsten udelukkende er arealer stik øst og østsydøst for Vindinge, hvorfra der kan komme støvpåvirkninger i Vindinge. Ud fra vinndata, og nedbørsdata i forening, har Nymølle eftervist, at antallet af dage der potentielt kan forekomme støvpåvirkning i Vindinge fra kritiske vindretninger er i størrelsesordenen 15 dage i sommerperioden, og denne potentielle støvrisiko imødegås effektivt ved at vande kørevejen. Der er således ikke fagligt belæg for at stille skærpede vilkår for Nymølle.

Det er i udkastenes vilkår desuden beskrevet, at der ikke må udsprede andre støvdæmpende midler end vand. Nymølle har ikke søgt om eller i miljøkonsekvensvurderingen beskrevet og vurderet at anvende andre støvdæmpende midler end vand. Såfremt det ønskes at anvende andre midler end vand, er dette forhold reguleret af miljøbeskyttelseslovens § 19 og ikke råstofloven. Forholdet er ikke ansøgt og regionen har ikke vurderet eller begrundet vilkåret, hvorfor det ikke lovligt kan stilles som en del af tilladelserne. Hvis Nymølle på sigt ønsker at anvende andre støvbekæmpelsesmidler end vand, vil Roskilde Kommune skulle ansøges herom, hvorefter der i den forbindelse vil skulle foretages en konkret sagsbehandling, der resulterer i en begrundet afgørelse i forhold til det ansøgte.

(...)

Vilkår 3.1.6 om hastighed på intern vej.

Der er fastsat vilkår om, at der på interne veje ikke må køres med en hastighed på over 20 km/t. Hvis der foretages en effektiv vanding af køreveje, herunder også vanding mellem kl. 5 og 6 som tilladelsen lægger op til, og herunder de 15 dage om året hvor der kan være vind fra østlige retninger, er vilkåret hverken sagligt begrundet eller proportionalt. Vilkåret er samtidigt vanskeligt at håndhæve.

(...)

Vilkår 3.1.7.1 om tanke

Regionen har fastsat vilkår om, at tankene i grusgraven skal være typegodkendt efter Olietankbekendtgørelsen.

Forholdet er reguleret i anden lovgivning (miljøbeskyttelsesloven og olietankbekendtgørelsen) og vilkåret må derfor ses som uden relevans, og ugyldigt. (...)

Det foreslås, at der i stedet for henvises til olietankbekendtgørelsens bestemmelser i kapitel 12.8, hvor der i forvejen henvises til at entreprenørtanke skal være godkendte.

(...)

Vilkår 3.1.7.3 om entreprenørtankning

Der stilles vilkår om at påfyldning af entreprenørtanke mv. ikke foregår på afgravet areal eller impermeable arealer med kontrolleret afledning af afløbsvandet. Det er fast praksis, at påfyldning af entreprenørtanke sker, hvor det nu er mest formålstjenesteligt. Da det er ikke hensigtsmæssigt i forhold til spild at flytte mere rundt på entreprenørtankene end højst nødvendigt, er vilkåret hverken sagligt begrundet eller proportionalt.

Mht. etablering af impermeable arealer er dette ikke praksis eller proportionalt. Praksis er derimod, at der anvendes sugemåtter, som kan flyttes med rundt med tanken eller, at der i grusgraven er opsat en tæt container der er beregnet til opsamling af evt. oliespild.

Det foreslås, at der i stedet for anvendes følgende formulering til vilkår. "*I forbindelse med tankning af entreprenørtanke skal der anvendes sugemåtter til opsamling af eventuelle spild*"

(...)

Hedehusene Syd: Vilkår 3.1.2.1 om graveafstand

Vedr. graveafstand til beboelsesbygninger. I skemaet vedr. afstandskrav er Stærkendevej 137 anført. Det må være Stærkendevej 135 der menes.

Vedr. graveafstand til vandforsyningsanlæg. Stærkendevej 110 er i vilkåret nævnt som en ejendom med eget vandforsyningsanlæg, hvorfor der skal holdes minimum 75 meter til boring. Roskilde Kommune har oplyst, at Stærkendevej 110 forsynes fra alment vandforsyningsanlæg, hvorfor der efter vores opfattelse ikke skal fastsættes vilkår om afstandskrav til boring.

Der er i udkast til tilladelsen fastsat vilkår om en afstand på 10 meter til Stærkendevej, hvor der ikke må foretages gravning eller indskiftning. Den normale afstand til offentlige veje er 3 meter. En længere afstand må kræve en konkret saglig begrundelse, idet en i modsat fald ikke er proportional.

I fastlæggelse af graveafstande samt krav til skråningshældninger skal der tages erhvervsmæssige hensyn herunder sikring af råstofressourcernes udnyttelse. Der er ingen begrundelse for at begrænse den udnyttelige råstofvolumen ved at fastsætte krav om mindre stejle gravehældninger eller afstandskrav.

Med de fastsatte afstandskrav og skråningshældninger bliver der mistet en betydelig mængde råstoffer, råstoffer som skal findes andet steds. Vilklårene er ikke miljømæssigt begrundet, og der er ikke foretaget en afvejning i forhold til hensynene i råstofloven. Hensynet til ressourceudnyttelse vejer meget tungt i råstofloven, og de nævnte afstandskrav og krav til skråningshældninger er derfor ikke proportionelle.

Høringssvar fra Roskilde Kommune

Region Sjællands indledende bemærkninger

Roskilde kommunes specifikke bemærkninger til vilkår i udkast til tilladelse for den nordlige del af Hedehusene Grusgrav er behandlet i tilladelsen.

Region Sjællands bemærkninger til "Overordnede kommentarer til råstofgravning og transportveje":

Det er Region Sjællands rolle at fastsætte konditionerne for råstofindvindingen. Dette gøres gennem råstofplanen og tilladelser til råstofindvinding, herunder tilladelsen vilkår. Region Sjælland modtager gerne inputs til det arbejde. Regionen er derfor også glad for, at Roskilde Kommune sammen med Høje Tåstrup Kommune, I/S Hedeland og Nymølle har deltaget i en teknisk arbejdsgruppe, der har set på mulighederne for en alternativ adgangsvej og mulighederne for i at minimere gravearealet.

Region Sjællands bemærkninger til "Roskilde Kommunes overordnede synspunkter":

Regionen har stort fokus på, at grusgraven skal efterbehandles så hurtigt som muligt, og at det åbne graveareal reduceres mest muligt. Regionen meddeler derfor afslag på den del af Nymølles ansøgning, der vedrører den vestlige del af graven. Den del af graven skal derfor afsluttes indenfor den gældende tilladelsesperiode.

Der er derudover i miljøkonsekvensrapporten lavet en samlet plan for gravning og efterbehandling af graveområdet. Se derudover bemærkninger under afsnittet "Efterbehandling/minimering af graveareal".

Hensigtserklæringen for råstofindvinding ved Vindinge er indgået mellem Nymølle, Hedeland og Roskilde Kommune. Region Sjælland har ikke været involveret i udarbejdelsen af erklæringen. Hvorvidt hensigtserklæringen overholdes er et forhold mellem de parter, som har tiltrådt erklæringen.

Region Sjællands bemærkninger til "Trafiksikkerhed ved krydset Store Hedevej og Københavnsvej":

Se generelle bemærkninger under afsnittet "Kritik af miljøkonsekvensrapport – Transport".

På baggrund af de trafikberegninger, der normalt laves i en miljøkonsekvensrapport i forbindelse med tilladelse til råstofindvinding, kan det ikke vurderes om ekstra lastbiltrafik fra grusgraven kan medføre, at der opstår trafikproblemer i spidsbelastningstimer.

De beregninger der er lavet i rapporten er konservative og omfatter en større trafikmængde, end der bliver tilladt. Regionen har derfor fundet, at der ikke er grundlag for at kræve særskilte beregninger/undersøgelser i forhold til spidsbelastningsperioder. Regionen førte den 7. februar tilsyn med trafik på Vestre- og St. Hedevej i tidsrummet 4:31-6:40. Ved tilsynet blev der ikke registreret problemer med opstuvning af lastbiler, når de skulle videre fra St. Hedevej til Københavnsvej øst/vest eller Marbjergvej. Det betyder naturligvis ikke, at der ikke fremover kan opstå trafikproblemer.

Det fremgår af Roskilde Kommunens hørings svar, at kommunen vil lade en ny overkørselstilladelse betinge af, at hvis der som følge af den udvidede tilladelsesmængde skulle opstå problemer med trafikafvikling, skal mængden af grus, der køres ud af graven, reduceres indtil problemet er undersøgt og løst. Kommunen får dermed mulighed for at regulere problemet konkret, hvis det opstår.

At regionen har tilladt indkørsel i grusgraven fra kl. 5 medfører, at trafikken spredes over et større tidsrum, og ændringen virker dermed afhjælpende på spidsbelastningsproblematikken.

Stigningen i antal lastbiler som følge af den nye tilladelse er begrænset, særligt på vejene langt fra grusgraven, og der vurderes ikke, at være nogen trafikmæssig ændring. Regionen mener derfor, at det er kommunen som vejmyndighed der skal vurdere, hvorvidt Marbjergvej bør lukkes for gennemkørende lastbiltrafik.

Region Sjællands bemærkninger til "Natur":

Regionen er enig med Roskilde Kommune i, at der var behov for en uddybet vurdering af, om bestanden af stor vandsalamender kunne være truet som følge af bortgravningen af søen og mosen. Vurderingen er udbygget i miljøkonsekvensrapporten.

Region Sjællands bemærkninger til "Kortbilag":

Region Sjælland er enig med Roskilde Kommune i, at nogle figurer og figurtekster har været upræcise. Figurer og figurtekst er derfor tilrettet. "områdegrænse" i grave- og efterbehandlingsplanen er dog ikke tilrettet, da den grænse kun er udtryk for det område, som tegnestuen har arbejdet indenfor. Den præcise afgrænsning af arealer der meddeles tilladelse til fremgår af tilladelsens bilag.

Region Sjællands bemærkninger til "Grundvand og overfladevand":

Regionen er enig med Roskilde Kommune i, at det fremstod uklart, hvorvidt eksisterende kemidata var anvendt. Der er i miljøkonsekvensrapporten uddybet, hvordan og i hvilket omfang eksisterende kemidata er anvendt. Regionen er også enig med kommunen i, at der var behov for at uddybe vurderingen af mulig påvirkning fra forurenede grunde. Vurderingen er udbygget i miljøkonsekvensrapporten.

Region Sjællands bemærkninger til "Udkast til gravetilladelse for Hedehusene syd ":

Region Sjællands bemærkninger til "Hensyn til naboer ift. støj og støv ":

Se bemærkninger under afsnittene "Støv" og "Støj".

Region Sjællands bemærkninger til "Trafiksikkerhed og adgangsvej":

Se bemærkninger under afsnittene "Adgangsvej".

Region Sjællands bemærkninger til "Grundvand og overfladevand" og "Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven":

Roskilde Kommunes afgørelser efter vandforsyningslovens § 26 og naturbeskyttelseslovens § 3 er vedlagt tilladelsen som bilag.

Region Sjællands bemærkninger til "Forebyggelse mod forurening og forhold efter Jordforureningsloven":

Hørings svarene behandles i råstofindvindingstilladelsen for den sydlige del, da bemærkninger vedrører specifikt de vilkår, der er stillet i udkastet til råstofindvindingstilladelsen.

Region Sjællands bemærkninger til "Grave- og efterbehandlingsplan":

Den opdaterede grave- og efterbehandlingsplan er vedlagt tilladelsen som bilag.

Emnet berøres i høringsvar 2537. Nedenfor ses eksempler på høringsvar omhandlende emnet.

Høringsvar

Afsender: Roskilde kommune

Overordnede kommentarer til råstofgravning og transportveje

Roskilde Kommune ønsker, at der inden der meddeles nye gravetilladelser eller fornyelser af eksisterende gravetilladelser, i samarbejde med grusindvinder, Region Sjælland og Roskilde Kommune skal laves en samlet plan for konditionerne for den fortsatte indvinding i Vindingeområdet. Planerne skal indeholde aftale om fremtidig vejføring, aftale om hvor og hvornår nye og eksisterende områder udgraves samt et større fokus på miljø- og støjkonsekvenser af den øgede grusgravning. Borgerne skal sikres størst mulig inddragelse i processerne.

(...)

Til Miljøkonsekvensrapporten har udvalget tre overordnede synspunkter:

- 1) At der ikke er lavet en fælles rækkefølgeplan og reetableringsplan, som beskrevet i den indgåede hensigtserklæring for råstofindvinding ved Vindinge. Det finder udvalget ikke tilfredsstillende.
- 2) At der vil foregå transport langs med Vindinge under Østre Vindingevej, så længe der indvindes råstoffer i området øst for Vindinge. Udvalget ønsker, at reducere perioden der transporteres råstoffer langs med Vindinge under Østre Vindingevej.
- 3) At der skal færdiggraves og helt eller delvist reetableres flere områder, for at mindske størrelsen af åbne råstofgrave.

(...)

Trafiksikkerhed ved krydset Store Hedevej og Københavnsvej

Miljøkonsekvensrapporten lægger op til, at den eksisterende adgangsvej fortsat benyttes som adgang til grusgraven – afsnit 4.3.2. Punkt 2.1 i resumeet anfører, at der ikke vil opstå væsentlige problemer med fremkommeligheden i krydset Store Hedevej og Københavnsvej. Dette er kommunen ikke umiddelbart enige i.

Der er i 2018 og 2019 udvundet mængder svarende til den stigning, som der nu søges om i udvidelsen, og man har derfor i perioden været nødt til at etablere tiltag for at forbedre trafikafviklingen, særligt i spidsbelastningsperioder. Der er blevet meddelt tilladelse til kørsel allerede fra kl. 5, og det eksisterende styreapparat i lyssignalet er blevet udskiftet til et nyt med ændret signalprogram.

Krydset kan derfor med den nuværende udformning, ikke håndtere nogen former for yderligere trafikbelastning som følge af evt. stigninger i indvindingsmængder i forhold til situationen i 2018 og 2019. Såfremt at området bliver udviklet som erhvervsområde, efter løbende reetablering, vil dette også påvirke trafikafviklingen i krydset.

Roskilde Kommune har i tidligere bemærkninger til miljøkonsekvensvurderingen vurderet, at det er nødvendigt for at fremme trafikafviklingen, at Store Hedevej udbygges med en venstresvingbane. I afsnit 5.2 er det anført, at fremkommelighedsproblemerne i spidstimerne ikke er undersøgt nærmere. Dette forventes undersøgt i en udredning af de trafikale forhold, da det er i disse spidstimer, at lastbiltrafikken kan give anledning til problemer med adgang for naboerne i området.

Kommunen fastholder tidligere bemærkning i forhold til afsnit 5.1.1 om, at det bør overvejes at lukke Marbjergvej for gennemkørende lastbiltrafik, for på den måde at lede den tunge trafik til motorvejen ad Hedelandsvej mod øst og ad Københavnsvej mod vest og nord.

(...)

Natur

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 2.4 om natur nævnes, at arter i et naturområde (beskyttet sø og mose) nord for Stærkendevej i delområde syd vil forsvinde. I søen i naturområdet findes stor vandsalamander, som er optaget på naturbeskyttelseslovens bilag 3. Såfremt denne vurdering er korrekt, vil det betyde, at Roskilde kommune ikke kan dispensere fra naturbeskyttelseslovens § 3. Formuleringen er imidlertid uklar og unuanceret. Bestanden af stor vandsalamander er højst sandsynligt ikke udelukkende knyttet til den pågældende lokalitet, men fordeler sig derimod over flere søer, som ligger uden for indvindingsområdet. Der er derfor ikke tale om, at stor vandsalamander vil forsvinde fra området, og Roskilde Kommune har til hensigt at dispensere fra naturbeskyttelseslovens § 3 med vilkår om etablering af erstatningslokalitet i den reetablerede grusgrav.

(...)

Kortbilag

Nedenstående bemærkninger omhandler kortbilagene, der indgår i rapportens kapitel 4 og i Grave-Efterbehandlingsplan i Bilag 1.

Figur 4-1, 4-3 og 4-5 med tilhørende figurtekst er fejlbehæftede og de giver derfor anledning til usikkerhed omkring ansøgt graveområde. Der foreligger ikke en eksisterende tilladelse til råstofindvinding på den nordlige del af området ved søen, der i rapporten benævnes "Hundskovssøen". Endvidere er den blå streg, der i figurteksten er angivet som "ansøgt graveområde", ikke i overensstemmelse med det af Nymølle Stenindustriens seneste indsendte kortbilag over ansøgt graveområde. Kortene bør derfor tilrettes, så den blå streg følger "ansøgt graveområde" plus "måske-områder".

På etapeplaner 1-8 for område syd samt efterbehandlingsplan og forventet tidsplan for efterbehandling er områdeafgrænsning tegnet gennem Hundskovssøen. Områdeafgrænsningen bør tilrettes på alle kortene, så den blå streg følger "ansøgt graveområde" plus "måske-områder".

På Figur 4-7 bør områdemarkeringerne (rød streg signatur) tilrettes, så de følger "ansøgt graveområde" plus "måske-områder". Da det ikke på forhånd er givet, at "måske områder" udlægges til "indvindingsområde" bør tidsrammen for efterbehandling angives i forhold til med og uden "måske-områder".

(...)

Grundvand og overfladevand

På baggrund af en ændring i det ansøgte graveområde indeholder graveområdet i Hedehusene syd (bilag 2) flere forureningskortlagte arealer. I rapporten afsnit 7.3.4 skal dette forhold derfor indgå i vurderingen. Det skal vurderes om råstofgravning i eller tæt ved de forureningskortlagte arealer kan øge risikoen for potentiel forureningsspredning i både jord og grundvand, og i så fald hvilke forholdsregler der skal tages. Ved tidligere høringssvar bemærkede kommunen, at det i rapporten ikke var angivet hvilke ejendomme, hvor det kunne komme på tale at fjerne vandforsyningsboringerne. Dette fremgår nu af tabel 7-12. Det fremgår ikke, hvordan vandforsyningen forventes erstattet. Roskilde Kommune gør opmærksom på, at ejendommene, jf. kommunens vandforsyningsplan, er beliggende i Vindinge Vandværks forsyningsområde. Kommunen opfordrer til, at såfremt det i overensstemmelse med aftale med grundejer bliver relevant at fjerne de eksisterende vandforsyningsboringer på de 3 ejendomme, at Nymølle i god tid tager kontakt til

Vindinge Vandværk. Kommunen skal orienteres herom. Vi gør samtidig opmærksom på, at sløjfningen af borerne skal indberettes til GEUS og at det skal foregå i overensstemmelse med reglerne i gældende bekendtgørelse om udførelse og sløjfning af borer og brønde på land.

I det tidligere høringssvar bemærkede Roskilde Kommune, at der i rapporten ikke er inddraget konkret viden om grundvandskemi i området. Af rapportens afsnit 7.3.6 fremgår det, at der ikke vurderes at være risiko for forurening og mobilisering af okker som følge af råstofindvindingen og ej heller væsentlig risiko for frigivelse af nikkel. Det fremgår deslige, at der ikke er risiko for saltvands optrængning eller for at øge nitratsårbarheden. Det fremgår ikke af rapportens afsnit eller af rapportens bilag 5, hvorvidt eksisterende analyser fra borerne i området er blevet inddraget i denne vurdering. Kommunens fastholder derfor stadig bemærkningen herom.

(...)

Udkast til gravetilladelse for Hedehusene syd

Udkast til gravetilladelse for Hedehusene syd omfatter matr. nr. 15b, 15cl, 15f, deæ af 15cn, 15i, del af 26ad, 26ae, del af 26ap, del af 26g, 26æ, del af 30d, 31c, 32a, 43a, 44b, 46b, 49e Vindinge By, Vindinge (se udtalelsens bilag 2).

Hensyn til naboer ift. støj og støv

Området ved Vindinge er generelt præget af den omfattende grusgravning i lokalområdet. I forhold til støv har området ved Vindinge over tid oplevet gener og der skal kunne stilles særlige vilkår som sikrer mod støvgener for relevante delområder. Kommunen kan på den baggrund tilslutte sig, at regionen under 3.1.6 stiller vilkår om støvmålinger.

Kommunen ønsker af hensyn til naboerne desuden, at reducere perioden der transporteres råstoffer fra Hedehusene syd langs med Vindinge under Østre Vindingevej. Kommunens høringssvar til miljøkonsekvensrapporten beskriver dette nærmere, idet regionen opfordres til, at den i vilkår 3.1.2.3 nævnte graveplan og tidsplan for efterbehandling revurderes.

Trafiksikkerhed og adgangsvej

Der ønskes, at man i rækkefølgeplanen prioriterer grus indvinding syd for Østre Vindingevej, så den interne transportvej langs Stærkendevej kan nedlægges så snart som muligt.

Grundvand og overfladevand

Råstofgravning under grundvandsspejl kræver en tilladelse efter vandforsyningslovens § 26. Roskilde Kommune sender i løbet af januar 2020 et udkast til tilladelse i partshøring hos bl.a. ansøger og de grundejere, som har nærliggende vandforsyningsboringer. Roskilde Kommune forventer derfor, at kunne meddele de nødvendige tilladelser efter vandforsyningslovens samtidig med at regionen meddeler endelig gravetilladelse, jf. samordningsprincippet.

Roskilde Kommune finder det positivt, at regionen i vilkår 3.1.2.1 har sat krav om en minimumsafstand på 75 meter til de eksisterende private vandforsyningsanlæg.

Forebyggelse mod forurening og forhold efter Jordforureningsloven

Der er inden for det ansøgte graveområde kendte forureningsforekomster/kortlagte arealer efter Jordforureningsloven, som udløser krav om indhentning af § 8 tilladelse efter Jordforureningsloven. Kommunen er myndighed og har d. 19/12-2019 modtaget ansøgning om to § 8 tilladelser, som er under udarbejdelse. Roskilde Kommune sender i løbet af januar 2020 et udkast til tilladelse i partshøring hos ansøger og regionen. Roskilde Kommune forventer derfor, at kunne meddele de nødvendige § 8 tilladelser efter Jordforureningsloven samtidig med at regionen meddeler endelig gravetilladelse, jf. samordningsprincippet.

Derudover er der i skellet mellem matrikel 26q og 15b et forureningskortlagt areal. Arealet indgår ikke i den nuværende gravetilladelse, men hvis der efterfølgende er mulighed for gennemgravning af skel, skal det forinden vurderes, om dette kan medføre potentiel risiko for forurening af jord og grundvand. Det skal desuden vurderes, om der skal udarbejdes en § 8 tilladelse, hvis der skal foretages grave- eller anlægsarbejde inden for det kortlagte areal.

Der bør for de forureningskortlagte arealer i regionens gravetilladelse indgå en vurdering af afstandskravet i relation til sikring af, at gravning tæt på de kortlagte forureninger, Stærkendevej 31, Stærkendevej 53 og Tranebjergvej 12 ikke udgør en risiko for øget forureningsspredning ved gravning i dette område.

Af hensyn til beskyttelse af grundvandet ønsker kommunen, at der i den fremtidige gravetilladelse under 3.1.7 stilles vilkår, som sikrer mod risiko for spild af brændstof eller kemikalier nede i råstofgraven.

Herunder fx vilkår om at alt opbevaring og håndtering af brændstof og kemikalier skal ske, så spild ved uheld, aftapning og omhældning ikke kan forurene jord, grundvand, søer og vandløb, fx ved at alt opbevaring sker i godkendte tanke på tæt underlag og med anvendelse af mobil spildbakke ved påfyldning. Dette skal stemme overens med miljøkonsekvens rapportens afsnit 7.3.6, således at "befæstede arealer" i vilkår 3.1.7.2 ændres til "arealer med tæt belægning".

Under 3.1.7.4 anbefales det, at der stilles vilkår om at tanke med AdBlue eller lignende tilsætningsstoffer af hensyn til risiko for spild til grundvandet skal opbevares oppe på ikke udgravet areal. Forbruget og interval for behov for påfyldning af eventuelle tilsætningsstoffer må således forventes at være begrænset.

Under 3.1.7.5 anbefales det, at der i 2. afsnit tilføjes, at spild straks skal opsamles og bortskaffes til godkendt modtageanlæg og at Regionen straks skal kontaktes ved alle spild nede i grusgraven. Det er regionen som er påbudsmyndighed ift. forureninger i råstofgrave, men kommunen er grundvandsmyndighed og ønsker derfor at blive hørt i påbudssager ifm. forurening i råstofgrave.

Kommunen ønsker således, at blive orienteret af regionen om spild, og hvordan det er blevet håndteret, således at kommunen kan tage stilling til behov for ændret kontrolprogram/monitoring/ overvågning for eventuelle nærliggende vandindvindinger.

Naturbeskyttelsesloven og Museumsloven

Kommunens afgørelser vil indgå i den samlede råstoffilladelse. Roskilde kommune har sendt udkast til dispensation til gravning/etablering af støjvold inden for søbeskyttelseslinjen i partshøring til Nymølle Stenindustrier.

Det er positivt, at hovedalternativet til adgangsvej tæt på "Hundeskovssøen" er fravalgt og taget ud af analysen.

Inden for delområde syd findes en sø og en mose omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Roskilde Kommune har sendt udkast til dispensation til at fjerne mosen og de to søer i partshøring til Nymølle Stenindustrier.

Grave- og efterbehandlingsplan

Der henvises til de indledende bemærkninger, hvor kommunen ønsker at der bliver stillet vilkår i overensstemmelse med udarbejdelse af en opdateret grave- og efterbehandlingsplan.

Hertil bemærker kommunen, at områdegrænsen på efterbehandlingsplanen er tegnet ude i Hundeskovssøen. Områdeafgrænsning bør følge eksisterende graveområde plus ansøgt graveområde og måske-områder.

Den aftalte slugt-virkning mellem det nuværende graveområde og det tidligere graveområde ved Hundeskovssøen (skelgennemgravning) ses fortsat ikke. Efterbehandlingsplanen bør tilrettes, så den viser en slugt, der giver en landskabelig og rekreativ sammenhæng.

Jordforurening

Region Sjællands bemærkninger

Indenfor gravearealet findes der registreret jordforurening på matrikel 15f, Stærkendevej 53. Der skal ikke graves på den del af matriklen der er forurenede, men der skal lægges en støjvold på et areal med registreret forurening. I forbindelse med ansøgning om tilladelse til råstofindvinding har Nymølle derfor ansøgt Roskilde Kommune om tilladelse til at etablere midlertidig jordvold på del af matrikel 15f. Dette har Roskilde Kommune givet tilladelse til, under specifikke vilkår. Det er bl.a., at der skal lægges geotekstil/markeringsnet mellem den forurenede jord og den uforurenede jord volden består af, så der ikke blandes forurenede jord med uforurenede, når volden skal lægges ned i forbindelse med efterbehandling. Det er kommunen der er myndighed for at sikre, at arbejde på et areal med registreret jordforurening foregår miljø- og sundhedsmæssigt forsvarligt. Desuden stilles der i indvindingstilladelsen specifikke afstandskrav til, hvor tæt der må graves op til den registrerede jordforurening, og hvor stejle skråningerne må være, så der ikke er risiko for nedskred.

Der findes derudover registreret forurening på matrikel 26æ (Stærkendevej 31). Efter samme princip som for matrikel 15f, har Nymølle ansøgt Roskilde Kommune om etablering af midlertidig jordvold på del af matriklen. Kommunen har givet tilladelse hertil, med tilsvarende vilkårssætning.

Arealerne på matrikel 15i og 15b (Stærkendevej 71) er tidligere blevet undersøgt af regionen. Der blev her ikke fundet begrundet mistanke for forurening, og arealerne er derfor ikke kortlagte som forurenede. Ved grusgravning stilles der ikke krav om, at jord der ikke er registreret som forurenede bliver analyseret, før det flyttes rundt i grusgraven. Der sættes dog vilkår om, at muld ikke må bruges til opfyld i grusgravssøer, eller lægges nær vandkanten, da forureningsstoffer kan være bundet i det organiske stof i mulden.

I alle grusgrave, åbne som lukkede, er der forbud mod at indføre jord udefra, med mindre man har en dispensation. Det vil derfor kun være lokal jord der flyttes rundt indenfor grusgravningsområdet. Under grusgravningen og efter efterbehandlingen er der i vilkår sat forbud mod brug af pesticider og gødskning, for at mindske risikoen for forurening.

Emnet berøres i hørings svar 1712, 1745, 1783, 1900, 1902, 1907, 2034, 2100, 2118, 2120, 2350, 2549. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

I forhold til forurening, så var både Nymølle, Sweco og regionen meget tilbageholdende med information på borgermødet, da der blev spurgt til eventuelle forureninger. Kun hvis der var registreret noget i databasen var svaret. Almindelige borgere og andre virksomheder, som skal have bortskaffet jord skal have lave jordanalyser for, at det kan ske. Hvorfor er det ikke tilfældet med grusgravning?

Hørings svar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

På borgermødet gav både Region og Nymølle udtryk for, at de kun havde styr på forurenede jord hvis det fremgik af databasen. Hvis der graves på en forurenede grund, som ikke er registreret i denne database,

hvordan sikrer man sig så, at denne jord ikke genbruges eller ligger hen? Vi ved at dette bl.a. tilfældet på ejendommen Stærkendevej 71, hvor der i mange år har været uautoriserede autoværksteder.

Høringssvar

Afsender: Annette og Jens Pedersen

På følgende 2 matrikel nr. 15f og 15i er der med meget stor sandsynlighed henholdsvis forurenede jord og et forurenede mosehul.

- Hvordan forholder Regionen sig til at der kan være nedgravet og/eller nedsivende giftrester i jorden?
- Hvordan holder man styr på overjord som flyttes rundt, når der på nogle arealer kan være forekomst af giftrester?
- Køres den evt. forurenede jord i depot til analyse?
- Bliver der optaget rapport til Region og Kommune?

Høringssvar

Afsender: Tove Raunstrup

Hvordan forholder Regionen sig til at der kan være nedgravet og/eller nedsivende giftrester i jorden? Hvordan håndteres analyser af jorden før der påbegyndes gravning? Hvordan holder man styr på overjord som flyttes rundt, og i flere tilfælde bruges til at fylde tilbage i hullet/hullerne, når der kan være forekomster af pesticidrester og forurening? Hvordan sikre man sig mod der kommer forurenede jord tilbage i søer, som er udgravet under vandspejl og dermed også er drikkevands depoter? Køres den evt. forurenede jord i

---

Koordinering mellem myndigheder

Region Sjællands bemærkninger

Den første tilladelse til indvinding af råstoffer vest for Østre Hedevej i forbindelse med Hedehusene grusgrav var i 1999, hvor der samtidigt blev etableret et tunnelrør under Østre Vindingevej, som gjorde det muligt at transportere råstofferne på transportbånd til anlæggene, der lå på Hovedgaden 536 i Hedehusene. På det tidspunkt blev der samtidigt indvundet råstoffer såvel i Høje Tåstrup Kommune som i Roskilde Kommune syd for Østre Vindingevej. Indvindingen syd for Østre Vindingevej ophørte i 2004.

Høje Tåstrup Kommune gav i 2002 en landzonetilladelse for 10 år til, at arealerne i Hedehusene fortsat indtil 2012 kunne anvendes til oparbejdning af råstoffer, lagerplads og transport af råstoffer, selvom der ikke var knyttet råstofindvinding til arealerne. Denne tilladelse er ikke forlænget.

Det forhold at tilladelsen var tidsbegrænset til 2012 medførte, at der allerede i VVM-redegørelsen fra 2009 for den nordlige del af grusgraven blev arbejdet med det scenarie, at adgangsvejen skulle flyttes til Vestre Hedevej og sorteringsanlægget skulle placeres centralt indenfor graveområdet. Ændringerne blev gennemført i 2012.

Materialer, der er indvundet i den nordlige del af Hedehusene grusgrav har derfor i mere end 10 år været transporteret under Østre Vindingevej til videre forarbejdning og salg i Høje Tåstrup. Arealerne er nu overgået til anden anvendelse i overensstemmelse med planlægningen i Høje Tåstrup Kommune.

Emnet berøres i hørings svar 1712, 1730, 1745, 1766, 1783, 1902, 1907, 1921, 1958, 2034, 2041, 2095, 2097, 2100, 2118, 2119, 2120, 2124, 2162, 2350, 2520, 2520. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Brigitte Johnen & Lars Vahlun

Samtidig er det tvingende nødvendigt, at Region Hovedstaden selv bidrager mere til råstofindvinding og transport af grus, der pt. kører gennem Region Sjælland for at ende i Region Hovedstaden.

Hørings svar

Afsender: Grundejerforeningen Naturparken, Vindinge v. formand Iben Langballe

Høje-Taastrup Kommune flytter med Regionens mellemkomst støj- og støvproblemer til nabokommunen Roskilde ved at godkende gravning, men samtidig betinge sig, at gruset transporteres væk forbi Vindinge.

Hørings svar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

Det virker som om alle problemer i dette område eksporteres til Region Sjælland og Roskilde Kommune, selvom området ligger på grænsen mellem Roskilde Kommune og Høje Taastrup Kommune og dermed mellem Region Sjælland og Region Hovedstaden. Det virker ikke som om der er et konstruktivt samarbejde mellem de 4 parter på dette område. Som borger i Vindinge oplever vi, at Høje Taastrup Kommune, på vegne af deres borgere, eksporterer problemerne til Roskilde. Vi opfordrer til, at man SAMMEN finder de bedste løsninger. Dette set i lyset af, at størstedelen af den grus, der graves omkring Vindinge skal anvendes i Region Hovedstaden.

Kritik af miljøkonsekvensrapport - Areal

Region Sjællands bemærkninger

Det er Nymølle, der har defineret, hvilket areal der er miljøkonsekvensvurderet. Udover det ansøgte areal (de 47 ha), har Nymølle valgt at undersøge et større areal i syd, der ikke indgår i tilladelsen. Hvis Nymølle på et senere tidspunkt, vil ansøge om gravetilladelse på disse arealer, skal de indsende en ny ansøgning, og processen for behandling af ansøgningen vil starte forfra. Den største del af de blå "måske områder" ligger i Region Hovedstaden. Det er derfor Region Hovedstaden, der behandler en eventuel ansøgning om råstofindvinding for dette område. Datagrundlaget fra den nuværende miljøkonsekvensrapport kan benyttes i forbindelse med sagsbehandlingen, men det skal altid vurderes, om der er nye oplysninger, og forhold der skal indgå ved behandling af ansøgningen.

Miljøkonsekvensvurderingen omfatter ikke den eksisterende grusgrav, da grusindvinding på de arealer tidligere er miljøvurderet. Miljøvurderingen omfatter derfor kun de nye arealer og de ændringer det

medfører i den samlede grav, at nye arealer inddrages. Det gælder f.eks. støj, øget transportmængde og ændringer i grave- og efterbehandlingsplanen.

Kritik af miljøkonsekvensrapporten berøres i høringsvar 1712, 1745, 1780, 1783, 1884, 1889, 1894, 1902, 1907, 2007, 2034, 2094, 2097, 2100, 2118, 2120, 2124, 2135, 2350. Nedenfor ses eksempler på høringsvar omhandlende emnet.

Høringsvar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

På borgermødet fremgik det af flere af regionens plancher, at området det drejede sig om var 47 ha. Er det rigtige tal 47 eller 72?

Høringsvar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

Vi vil gerne anfægte, at denne miljøkonsekvensrapport principielt kun omfatter udvidelsen på de 72 ha og ikke den samlede størrelse af råstofgraven(e) på mere end 220 ha. Som nabo til gravene har vi udsigt til en fremtid med et månelandskab på mere end 220 ha, og ikke kun 72 ha (hvilket også er alt for meget). Årsagen til, at man vil holde de eksisterende grave åbne er, at de skal bruges til efterbehandling, opbevaring og transport af råstofferne. Det betyder samtidigt, at arealerne ikke bliver efterbehandlet før om mange år. Det gør, at man ikke kan nøjes med at kigge på det nye område, da miljøkonsekvenserne (specielt de menneskelige påvirkninger) skal ses samlet og ikke isoleret.

Høringsvar

Afsender: Carsten Cort Jensen

På den ene side fremgår det at Nymølle har ansøgt om få de blå områder udpeget som graveområde. Under fotoet står der derimod at Regionen ikke rigtig ved om arealer kan komme med, men alligevel kommer arealerne til at indgå i miljøkonsekvensvurderingen af hensyn til forbedring af det faglige grundlag? Hvad betyder det på dansk? Skal det forstås sådan, at Nymølle ikke umiddelbart får tilladelse, men når der foreligger en miljøgodkendelse så kan Nymølle bare indsende et tillæg til de tidligere ansøgninger, uden yderligere hurlumhej? Forklar venligst.

Kritik af miljøkonsekvensrapport - Støj

Region Sjællands bemærkninger

Støjberegningerne i miljøkonsekvensrapporten er gennemført efter den beregningsmodel der er anført i Miljøstyrelsens vejledning 5/93 om "Beregning af ekstern støj fra virksomheder". Til grund for støjberegningerne ligger bl.a. faktiske kildestøjsmålinger fra grusgravens anlæg og en 3D model af omgivelsernes koteforhold. Støjgrænserne sat i tilladelsen er fastsat efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984. For at beregne om støjgrænserne overholdes skal støjen vurderes under standardiserede forhold for f.eks. vind og vejr. Dette kan der tages højde for i de beregnede støjniveauer.

Ved at bruge modelberegninger frem for faktiske støjmålinger, kan der også undersøges den fremtidige støjbelastning, efterhånden som grusgraven når de forskellige etaper, og ikke kun ud fra status.

Bæltekøretøjer i form af dozere og gravemaskiner anvendes i forbindelse med etablering af støjvolde, afgravning af overjord og i forbindelse med efterbehandling. Disse processer er kortvarige og indgår derfor ikke i den normale driftssituation. Det er den normale driftssituation, som er lagt til grund for beregningerne.

Udførelsen af støjberegningerne følger miljøstyrelsens vejledning. I de tilfælde, hvor der findes en kildestyrke på maskinen bruges den i beregningerne. Ellers anvendes standardiserede tal for støj. Det gælder bl.a. for lastbiler.

Ved vurderingen af støjbelastning forud for en tilladelse tager Region Sjælland udgangspunkt i de beregnede støjværdier uden hverken at tillægge eller fratække usikkerheden. Der er en usikkerhed ved beregningerne ligesom forholdene og dermed støjen kan ændres i praksis. Region Sjælland følger derfor op på støjbelastningen i forbindelse med de løbende tilsyn.

Støjgrænseværdierne er defineret af Miljøstyrelsen til at være det A-vægtede ækvivalente korrigerede støjniveau, kaldet støjbelastningen. Det ækvivalente støjniveau er støjens middelværdi over et længere tidsrum (om dagen 8 timer, om aftenen 1 time og om natten ½ time). Det vil sige, at der godt må være støj over grænseværdien i perioder af dagen, hvis der i andre perioder er lavere støj, og støjen ikke i gennemsnit overskrider grænseværdien. Om morgenen (6:00-7:00) er der fastsat en grænseværdi for impulsstøj. Denne grænseværdi må slet ikke overskrides i den tidsperiode.

Vurderingen af den akkumulerede støjpåvirkning fra grusgraven og andre væsentlige støjkilder er udbygget i miljøkonsekvensrapporten.

Kritik af miljøkonsekvensrapporten berøres i hørings svar 1712, 1745, 1780, 1783, 1884, 1889, 1894, 1902, 1907, 2007, 2034, 2094, 2097, 2100, 2118, 2120, 2124, 2135, 2350, 2548. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Gl. Vindinge Grundejerforening

I forhold til støj, så er rapportens målinger udelukkende lavet på et teoretisk modelgrundlag. Mange af dem, der vil blive påvirket af de nye områder, bor allerede op til en åben og aktive grusgrave. Hvorfor har man ikke foretaget faktiske målinger, når det nu er muligt? Og hvor er støj fra de maskiner som laver støjvolde opgivet, det burde være den akkumulerende støj fra alle maskiner som bliver målt og opgivet.

Hørings svar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Når støjberegningerne er foretaget med udgangspunkt i en gennemsnitlig hastighed på 15 km/h er der så taget højde for, hvilket gear lastbilen kører i? Det larmer forskelligt om man kører i 1., 2. eller 3. gear. Ved gennemsnittet på de 15 km/h er der så taget højde for, at det skaber øget støj, når man accelererer fra 0 til 30 km/h

I støjrapporten pkt. 9.2 er angivet en usikkerhed på beregningerne på mellem 3 og 5 db. Det betyder, at støjbelastningen på Sandvejen, Naturparken og Stærkendevej rammer den vejledende støjgrænse i tabel 5 og den vejledende støjgrænse kan således ikke overholdes.

Det undrer os også at der i kumulative forhold ikke nævnes støj fra lufthavnen for de beboere som ligger i støjzonerne.

Hørings svar

Afsender: Karina Koldbech og Jesper Juul Mortensen

Har man ved vurderingen af støjbelastningen fra grusgravningen medtaget den samlede, i forvejen, høje støjbelastning der er i Vindinge fra Roskilde Lufthavn og Sjællandsringen?

Hørings svar

Afsender: Mona Christensen

De metoder der er brugt til at beregne støj som et gennemsnit virker ikke retvisende. En støjgrænse er en støjgrænse og den skal vel overholdes.

Hørings svar

Afsender: Jens Ove Pedersen

Bæltekøretøjer som kører frem og tilbage afgiver meget støj, skingrende/knasende lyde. Det er en enerverende støjpåvirkning i forbindelse med flytning af jord og etablering af støjvold. I andre sammenhænge bl.a. lufthavns støj, bruger man begrebet **akkumuleret** støj, dvs. støj fra forskellige kilder.

Hvorfor indgår støj fra disse maskiner ikke i den samlede akkumulerede støjberegning fra aktiviteter i forbindelse med indvinding af råstof?

Kritik af miljøkonsekvensrapport - Støv

Region Sjællands bemærkninger

På trods af Swecos analyse anerkender Region Sjælland, at der i perioder med vind fra østlige retninger er konstateret støvgener i Vindinge stammende fra grusgravens drift, og sandflugt fra grusgravens blotlagte områder, når der har været lange tørre perioder.

Nymølle Stenindustrier er opmærksomme på, at der fra grusgravens side skal ske en større indsats, for at dæmpe støvet, bl.a. ved at anskaffe en større vandvogn, som kan overrisle transportvejene i graven. Det kan dog ikke hindres, at der fra åbne gravearealer i kraftig vind vil ske sandfygning, og derfor har regionen som vilkår i tilladelsen dels stillet vilkår til den maksimale støvbelastning og til måling af støv i foråret, som er den tid på året, hvor vinden oftest kommer fra østlige retninger.

Se i øvrigt under punktet "Støv" og "Sundhedsskade".

Kritik af miljøkonsekvensrapporten berøres i hørings svar 1712, 1745, 1780, 1783, 1884, 1889, 1894, 1902, 1907, 2007, 2034, 2094, 2097, 2100, 2118, 2120, 2124, 2135, 2350. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

I forhold til støvgener vurderer Sweco og Nymølle ikke, at naboerne bliver påvirket væsentligt af støv. Denne vurdering er udokumenteret og ikke baseret undersøgelser eller beregningsmodeller for støvspredning. Så hvordan kan man udtale sig om, at noget ikke er væsentligt, hvis man ikke har grænser eller referencerammer at arbejde ud fra?

Det skal dog siges, at regionen mener at have fundet en referenceramme for støv – den glæder vi os til at indgå dialog om INDEN tilladelsen gives.

Hørings svar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Ifølge Sweco skulle det fremgå af denne sammenfatning, at "de sundhedsskadelige og irriterende gener fra støv fra grusgrave ikke udgør noget problem, da der ikke sker en langvarig eksponering".

Vi må her tilføje, at det jo netop er det, som er tilfældet for mange i Vindinge. De har allerede overstået en periode på 10 år og nogle endda længere ved at naboer til både Vindinge Syd området og Vindinge Nord området.

Hørings svar

Afsender: Kim Friberg

I forhold til støvgener vurderer Sweco og Nymølle ikke, at naboerne bliver påvirket væsentligt af støv. Denne vurdering er udokumenteret og ikke baseret undersøgelser eller beregningsmodeller for støvspredning. De læner sig op ad sammenligninger med lignende grave, men hvilke? Der er udført målinger i både Svogerslev og Jyllinge, og hverken Niras rapporten, embedsmænd, politikere eller borgere er i tvivl om at der er massive gener fra grusgrave i almindelighed. Hvad er det Sweco vurderer, på hvilket grundlag og med hvilken kompetence?

Hvis det Sweco vurderer er den ikke-langsigtede (måske 10 år) sundhedsmæssige effekt så må de revurdere. Den rette periode er mindst 30 år - og selvom vi nu, og kun måske er i slutningen af denne periode, så er det selvfølgelig den samlede effekt der skal vurderes.

Kritik af miljøkonsekvensrapport - Transport

Region Sjællands bemærkninger

I de hidtidige tilladelser for Hedehusene Grusgrav er der tilladelse til indvinding på 1.1 mio. m³/år samlet for nord og syd. I de nye tilladelser er der tilladt samlet indvinding på 1.4 mio. m³/år altså en udvidelse på 300.000 m³/år. Nymølle har for årene 2016, 2017 og 2018 anmeldt en større indvindingsmængde. Den reelle indvinding har derfor ligget mellem 1,2 og 1,4 mio. m³/år i 2016-2018.

I forbindelse med miljøkonsekvensrapporten er der vurderet på konsekvenserne af den øgede transport ud af graven, og konsekvenserne af den øgede transport internt i graven.

For konsekvenser af trafikken ud af graven er det vurderet, om den øgede lastbiltrafik fra graven vil give problemer med trafikafviklingen på de veje, hvor lastbilerne kører. Vurderingen er baseret på vejenes kapacitet, trafiktællinger + ekstra lastbiler svarende til 300.000 m³/år. Trafiktællingerne er lavet i den periode, hvor der reelt har kørt flere lastbiler ud af graven på grund af den ekstra indvinding. For at være på den sikre side er der i beregningerne alligevel lagt ekstra lastbiler svarende til 300.000 m³/år oveni, selvom størstedelen af de ekstra lastbiler allerede er inkluderet i trafiktællingerne.

Kritik af miljøkonsekvensrapporten berøres i hørings svar 1712, 1745, 1780, 1783, 1884, 1889, 1894, 1902, 1907, 2007, 2034, 2094, 2097, 2100, 2118, 2120, 2124, 2135, 2350, 2562. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Axel Højer Pedersen

Jeg er uenig i rapportens konklusion idet jeg mener at transport af 300000 tons grus / år absolut vil blive bemærket af naboer. Enhver transport bemærkes som beboer langs ruten. Det skal i den forbindelse især iagttages at grænsen for trafikstøj fra landbrugsmaskiner, lastbiler og fly på nuværende tidspunkt er nået et niveau der er generende. Yderligere transporter lægges derfor oveni et allerede for stort transportpres.

Hørings svar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Hvilken validitet kan man tillægge rapporten, når der indvindes mere end forudsat i beregningerne?

MKV bør tillige beskrive, hvorledes det indtænkes at beskytte de meget, store åbne grundvandsflader ved valg af transportruten, som Nymølle foreslår. Tung trafik lige op ad så store blottede grundvandsøer bør klart overvejes nøje, så der ikke sker hverken spildforurening eller partikelforurening.

Normalt ville der stilles krav til at der skulle kloakeres og installeres olieopsamlere til de lastbiler, som kan dryppe olie, i et område med så megen tung trafik. Dette finder vi ikke beskrevet eller undersøgt, hvilket bekymrer os kraftigt.

(...)

...Svarende til en stigning i antal biler på 21,6 %. Det ser vi ikke som en begrænset stigning sat i forhold til at vi til hverdag har levet med et meget stort dagligt antal biler på 382 biler,

Ovenikøbet er disse tal baseret på en udlastningsgrad på 100 % som aldrig er realistisk, men snarere 75/80 %. Det faktiske daglige antal lastbiler ligger derfor væsentligt højere.

Hørings svar

Afsender: Gl. Vindinge Grundejerforening

Så når rapporten tager udgangspunkt i en vis mængde grus, og Nymølle konsekvent overstiger disse tal, hvad betyder det så for rapportens konklusioner? Her tænkes på antal af transporter af grus, belastning af veje m.v.

Hørings svar

Afsender: Jens Ove Pedersen

224 000 kørsler på vejnettet, det må have betydning, for slitage af vejnet, kødannelse, miljøpåvirkning, forurening m.v.?

I miljøkonsekvens rapporten angives grus i m³, men vægtfylden betyder meget for transport.

På borgermødet oplyste Sweco at det ikke havde den store betydning, med så mange lastbiler på vejene, det virker ikke troværdigt?

Hørings svar

Afsender: Kim Friborg

Når denne revurdering udføres vil det være passende at medtage mere nuancerede betragtninger af udledningen af fine partikler f.eks. NOx: Det er kendt at både lastbiler men i særdeleshed entreprenør maskiner udleder LANGT flere skadelige partikler end varebiler og personbiler.

Kritik af Regionen - Flere tilsyn, krav og kontrol af indvinder

Region Sjællands bemærkninger

Regionen er tilsynsmyndighed for råstofgrave, og skal føre tilsyn med, at regler og vilkår overholdes. Regionen har i 2018 først tilsyn 15 gange i Hedehusene Grusgrav, 10 gange i 2019 og foreløbig 6 gange i 2020. Tilsynene har været spredt over hele dagen. Der er bl.a. ført flere tilsyn før kl. 6:00 for at kontrollere om driftstiderne blev overholdt.

Som for alle vilkår i tilladelsen, skal graveafstande også overholdes af Nymølle. Det bliver der holdt øje med i forbindelse med regionens tilsyn. Hvis der sker eller påvises skade på ejendom, er det igennem en forsikringssag med grusgraven, at det vurderes, om grusgravningen har forårsaget skaden. Der har været undersøgt en sådan sag, hvor forsikringselskabet fandt, at sætningsskaden på huset i den aktuelle sag ikke var foranlediget af grusgravningen.

Regionsrådet har stort fokus på, at der generelt skal føres flere tilsyn. I budgetaftalen for 2020 blev råstofområdet opprioriteret sådan, at der nu bl.a. laves flere tilsyn, herunder særligt uanmeldte tilsyn.

Emnet berøres i hørings svar 1497, 1525, 1618, 1730, 1844, 1900, 1906, 1907, 1915, 1958, 1973, 2007, 2008, 2016, 2037, 2041, 2095, 2097, 2100, 2115, 2124, 2129, 2562. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Axel Højer Pedersen

Det fremsendte materiale angiver ingen procedurer til systematisk implementering, fastholdelse, og kontrol af processer og arbejdsmetoder der påvirker miljøet. Der angives alene vurderinger som grundlag for sikkerheden ved indvindingen, hvilket er utilstrækkeligt. Fastlagte procedurer for systematisk at implementere, fastholde og kontrollere processerne er helt nødvendigt for at sikre miljøet og minimere konsekvenserne af utilsigtede hændelser.

Hørings svar

Afsender: Cliff G Jørgensen

Regionen synes ikke at have ressourcerne til jævnligt eftersyn, ej heller til at modstå presset fra Nymølle – det må være hårdt at sidde som medarbejder i regionen med så hård en modspiller, og vi vil derfor foreslå, at regionsrådsformanden inddrages i denne vurdering – med henblik på at tilføre området flere ressourcer.

Hørings svar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Det er vores generelle opfattelse at tilsynet med grusgrave er ekstremt mangelfuldt. Derfor får vi som borgere ofte af vide at vi må henvende os hvis der er noget problematisk. Det er for os helt uforståeligt at der ikke stilles et generelt krav til råstofvindere om miljøstyringssystemer og egenkontrol, så man kan sikre blot et minimum af kontrol i forhold til overholdelse af de gældende betingelser i udstedte gravetilladelser.

Borgere har krav på at kunne føle sig trygge i den i forvejen ekstremt belastende proces, det er at være nabo til en grusgrav. Naturligvis kan og skal borgere indrapportere til regionen, men kun med tilstrækkeligt tilsyn og kontrol vil borgerne kunne føle sig trygge, hvilket på ingen måde er tilfældet i dag og bl.a. giver sig til udtryk i et anstrengt forhold råstofvinder og borgere imellem.

Høringssvar

Afsender: Jens Dahl Kunoy

Afslutningsvis ønsker vi at Nymølle skal opleve at tilgivelse ikke er nemmere at få end tilladelse. Regionen skal føre tæt tilsyn med at gældende vilkår overholdelse og Nymølle skal ikke have flere dispensationer!

Høringssvar

Afsender: Jette Sohl

Regionen skal se på om de igennem årene har været for dårlige til at stille krav til råstof indvinderne.

Høringssvar

Afsender: Niels Borglykke

Vi finder det positivt at regionen har besluttet at intensivere tilsynsindsatsen overfor Nymølle Stenindustrier A/S. I den forbindelse må vi opfordre til at der foretages uvarslede tilsyn samt at regionens tilsynsmedarbejdere er opmærksomme på, at retsfølelsen hos borgerne i Vindinge reduceres markant, når gentagne overskridelser blot fører til dialog og henstillinger.

Høringssvar

Afsender: Mona Christensen

Der har desværre været flere tilfælde af lempelig tilgang til graveafstande fra Nymølle's side, én gang har de gravet for langt med skade på et hus til følge og ved tilsyn har de ikke sat markeringer op som de skal, og det er jo netop et af de punkter som kan gøre en boligejer usikker. For hvordan skal jeg kunne vide mig sikker på at betingelserne bliver overholdt eller klage over at de ikke gør, når jeg ikke kan gå bag støjvolde og det bør heller ikke være meningen at jeg skal gå og måle op. Jeg beder så udtrykkeligt om at der kommer mere kontrol med råstofvindere drift og her taler jeg naturligvis også om de miljøforhold som handler om at de skal arbejde med store maskiner i mit drikkevand.

Høringssvar

Afsender: Rikke Hentze & Rasmus Jørgensen

Der skal være markant mere kontrol med, at de tilladelser, der gives, overholdes. Tillid er ikke godt nok - det er os, der bor i dette støj- og støvhelvede - der tilsyneladende bare forlænges og gives dispensation til i det uendelige! Krav om vanding for at undgå støv! Krav og kontrol af, at de tilladte tider overholdes (tidlig morgen/sen eftermiddag). Krav om reetablering!

Kritik af Regionen - Indvinding af øgede råstofmængder

Region Sjællands bemærkninger

Region Sjælland har henholdsvis den 10. september 2018 og den 16. august 2019 meddelt Nymølle Stenindustrier tilladelse til indvinding af henholdsvis 1,4 og 1,5 millioner m³ i den samlede grusgrav, hvor tilladelsesmængden samlet set pt. er 1,1 million m³. Tilladelsen er meddelt i henhold til råstoflovens § 9, stk. 2, hvor det inden for et område, som er omfattet af en tilladelse, kan indvindes andre råstoffer eller større mængder end angivet i tilladelsen, såfremt der sker anmeldelse til regionsrådet inden 4 uger efter, at den pågældende indvinding er påbegyndt. Regionsrådet kan, inden for 4 uger efter anmeldelsen er modtaget, forbyde indvindingen, der strider mod den meddelte tilladelse eller stille særlige vilkår for indvindingen.

Region Sjælland har valgt at efterkomme anmeldelsen, der er indgivet på baggrund af store byggeprojekter (f.eks. Køge Sygehus) og infrastrukturanlæg (f.eks. Metrostation Sydhavnen), som har krævet store mængder råstoffer. I forbindelse med tilladelserne, er der ikke foretaget lempelser i vilkårene for indvindingen.

Emnet berøres i hørings svar 1712, 1745, 1902, 2097, 2118, 2120. Nedenfor ses eksempel på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

Yderligere ved vi, af erfaring fra tidligere år, at Nymølle ikke har styr på, hvor meget grus der graves, da det er uden konsekvenser at grave ud over de tilladte mængder. Nymølle kan blot anmelde, at de har gravet for meget i forhold til tilladelsen og så får man tilgivelse (læs tilladelse). Så når rapporten tager udgangspunkt i en vis mængde grus, og Nymølle konsekvent overstiger disse tal, hvad betyder det så for rapportens konklusioner?

Generelt bruges ordet væsentligt mange gange i både rapporten og på borgermødet UDEN, at nogen kunne specificere nærmere, hvad der menes med væsentligt. Væsentligt er et ret stort ord at bruge, da det jo betyder, at det er yderst vigtigt, og når man samtidigt ikke kan oplyse hvordan man definerer, eller hvilke kriterier, der ligger til grund for begrebet væsentligt, så er det jo ubrugeligt og alle konklusioner uden referenceramme må derfor forkastes.

Kritik af Regionen - Konsekvenser af overskridelse af vilkår

Region Sjællands bemærkninger

Regionen tager overtrædelser af vilkår sat i tilladelsen meget alvorligt. I hvert enkelt tilfælde vil regionen tage stilling til om problemet bedst løses via dialog, eller der skal tages stærkere håndhævelsesmæssige skridt i forhold til påtale, påbud og i sidste instans politianmeldelse. Regionen vil forsøge at løse konflikten ved at bruge mindst indgribende tiltag, men hvis henstillinger overhøres eller overtrædelserne er forsætlige eller gentagende, anvender regionen mere indgribende tiltag indtil der er sket en fysisk eller retlig lovliggørelse.

Emnet berøres i hørings svar 1712, 1745, 1766, 1783, 1872, 1902, 1907, 1912, 2034, 2095, 2100, 2115, 2118, 2120, 2124, 2137, 2350, 2356. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Høringssvar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

Vi har gentagne gange oplevet, at Nymølle ikke overholder de vilkår som deres gravetilladelser sætter. Det være sig åbningstider, vanding/støvdæmpning, sø-beskyttelse og lignende vilkår. Hver gang får man enten en dispensation eller en løftet pegefinger og besked om, at det var ikke så godt, men ret lige op på det. Hvornår er det nok? Hvornår træder Regionen i karakter og politianmelder Nymølle for overtrædelser og/eller fratagelse af gravetilladelser. I alle andre sammenhænge har overtrædelse af en tilladelse eller af lovgivningen en konsekvens, hvilket ikke synes at være gældende, når det omhandler råstofindvinding i Region Sjælland.

Høringssvar

Afsender: Vibeke Bonde

Efter at have deltaget i borgermødet i januar på Scandic i Roskilde, står det lysende klart at det ikke har nogen som helst konsekvenser for Nymølle at betingelser og rammer sat af regionen overtrædes. Hverken i økonomisk henseende eller i form af restriktioner i gravetilladelsen.

Kritik af Regionen - Regionens rolle

Region Sjællands bemærkninger

Regionernes rolle er at varetage interesserne, der fremgår af råstofloven.

Lovens formål er at sikre,

- at udnyttelsen af råstofforekomsterne på land og hav sker som led i en bæredygtig udvikling efter en samlet interesseafvejning og efter en samlet vurdering af de samfundsmæssige hensyn, der er nævnt i § 3,
- at indvinding og efterbehandling tilrettelægges således, at det efterbehandlede areal kan indgå som led i anden arealanvendelse,
- en råstofforsyning på længere sigt,
- at råstofferne anvendes i forhold til deres kvalitet, og
- at naturbundne råstoffer i videst muligt omfang erstattes af affaldsprodukter.

Lovens § 3 beskriver, at der ved lovens anvendelse

- på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervmæssige hensyn.
- på den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastruktur anlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Regionen varetager disse interesser i sagen ved i sagsbehandlingen at vurdere de hensyn, der er oplyst i § 3. Regionen stiller i flere tilfælde vilkår, som begrænser muligheden for råstofindvinding. Det gælder bl.a. vilkår om afstand til boliger og vandboringer.

Regionen udlægger ikke områder til rekreativ anvendelse, erhverv eller andet. Dette er anvendelser, som kommunen i deres planlægning kan udlægge områderne til, når råstofferne er indvundet.

Region Sjælland har fuld forståelse for at man som nabo til en grusgrav ønsker at være godt informeret igennem processen. I forbindelse med en miljøvurdering er der 2 lovbundne høringsfaser, som er blevet afholdt. I september 2018 inviterede Region Sjælland alle til at deltage i debatten om udvidelse af den eksisterende grusgrav, ved at deltage med idéer og forslag til miljøkonsekvensrapporten i den første offentlighedsfase der løb fra d. 25/9-18 til d. 6/11-18. Derudover har alle kunnet komme med høringsvar i denne anden høringsrunde der løb fra d. 12/12-19 til d. 28/2-19. Den 20/1-20 afholdt Region Sjælland et borgermøde i Roskilde, hvor formålet var at informere borgere om projektet, og give alle en mulighed for at komme med spørgsmål. Derudover sendte Region Sjælland ansøgningen i nabohearing i starten af 2018 umiddelbart efter, at regionen havde modtaget ansøgningen. Denne høring var ikke lovbunden, men blev gennemført for at orientere naboer om ansøgningen, og få naboernes inputs. I den forbindelse blev der også afholdt et borgermøde i Vindingehallen den 24. maj 2018.

Roskilde Kommune har ligeledes fra start af projektet arbejdet for inddragelse af alle interessenter, ved oprettelse af et Dialogforum, med deltagelse af Roskilde Kommune, Høje Tåstrup Kommune, Region Sjælland, Region Hovedstaden, Nymølle, I/S Hedeland, Vindinge Lokalråd samt Foreningen Grusgravens naboer.

Hvis man som borger ønsker at klage over, at vilkår ikke overholdes eller andre forhold, skal man kontakte Region Sjælland pr. mail eller telefon. Regionen vil herefter følge op på henvendelsen.

Begrundelser for vilkårssætning er uddybet i den endelige tilladelse.

Emnet berøres i høringsvar 1712, 1730, 1745, 1783, 1844, 1871, 1884, 1889, 1894, 1902, 1906, 1907, 2007, 2016, 2020, 2034, 2037, 2073, 2095, 2097, 2100, 2118, 2119, 2120, 2124, 2162, 2520. Nedenfor ses eksempler på høringsvar omhandlende emnet.

Høringsvar

Afsender: Gert Aagaard van Hauen

Det er på ingen måde i orden, at Regionerne giver tilladelser til gravning af yderligere grus uden, at naboer til grusgravsområderne bliver ordentligt informeret om dette og får mulighed for at komme med deres eventuelle indsigelser.

Høringsvar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

For det første har der aldrig været udsendt en klagevejledning til borgerne, hvorfor der ikke findes en klageprocedure over hvor og hvordan man klager. Derudover er det ikke nemt for en borger på egen hånd at finde den offentlige instans, hvor klager skal indleveres til.

Høringsvar

Afsender: Khalil Ahmad

Denne beslutning kan under ingen omstændigheder henføres til lov om råstofindvinding eller nationens interesse/behov for råstoffer, som Regionens ellers dækker stort alt andet ind under, når man trykker dem lidt på maven om andre forhold. Men i dette tilfælde kunne Regionens folkevalgte bare sige "Nej".

Hørings svar

Afsender: Niels Borglykke

Generelt er det vores opfattelse at regionens udkast til gravetilladelse er mangelfuld i forhold til argumentationer for de forskellige vilkår. Det lader til at regionen læner sig meget op ad MKV-rapporten, så det for parter i sagen synes at udkastet til tilladelsen ikke fremstår med regionens egne betragtninger og vurderinger, hvilket naturligvis ikke er tilfredsstillende, da det er regionen, som er myndighed og ikke Nymølles rekvirerede konsulenter.

Hørings svar

Afsender: Thomas Thygesen

Det forekommer at regionens medarbejdere i langt overvejende grad tager hensyn til Nymølles økonomiske interesser i stedet for at se på borgernes ve, vel og værdier og at det er forholdsvis nemt at manipulere samme medarbejdere med påstande og købte konsulentrapporter.

Det var beskæmmende for os alle at overvære, hvor let det er for Nymølle kun at agere til egen fordel med regionens opbakning og det er sådan set det værste ved hele grusgravningsaffæren... at ingen tager hensyn til os borgere.

Natur

Region Sjællands bemærkninger

Regionen vurderer at det ikke vil være muligt at etablere erstatningsnatur før områder bortgraves da erstatningsnaturen skal etableres på de udgravede arealer. Det er Roskilde Kommune, der er myndighed i forbindelse med at give dispensation til at bortgrave §3-beskyttede søer. Det er i den forbindelse kommunen, der stiller krav til placering og tidspunkt for etablering af erstatningsnatur. I den sø og mose, der gives tilladelse til at bortgrave, er der, som det fremgår af høringssvarene set stor vandsalamander. Stor vandsalamander er opført på habitatdirektivets bilag IV. Det betyder, at yngle eller rasteområder for arten ikke må ødelægges. En sø eller et vandhul er ikke nødvendigvis et selvstændigt yngle eller rasteområde for stor vandsalamander, det vil ofte være et område med flere søer eller vandhuller. Derudover efterbehandles området til et varieret naturområde, hvor der både etableres og naturligt vil opstå flere mindre søer og vandhuller. Regionen vurderer derfor, at området naturmæssigt samlet set vil blive markant forbedret som følge af råstofindvindingen, også som yngle og rasteområde for stor vandsalamander.

Efter et areal er gravet sker der en naturmæssig udvikling af arealet. Mange steder er havtorn en af de første arter til at indtage arealet. Det sker dog først i stort omfang efter, at arealerne er efterbehandlet. Grusgravsarealerne er omfattet af de samme regler vedr. bekæmpelse af invasive arter, som alle andre arealer, f.eks. krav om bekæmpelse af bjørneklo. Regionen finder ikke, at det vil være proportionalt at stille yderligere krav om bekæmpelse af f.eks. havtorn, gyldenris og pastinak, hverken under eller efter graveperioden. Flere steder oplever regionen, at de nye ejere og borgergrupper hjælpes ad med at friholde arealerne for f.eks. havtorn.

Emnet berøres i høringssvar 1730, 1907, 1922, 1964, 1997, 2043, 2070, 2134, 2549, 2561, 2562. Nedenfor ses eksempler på høringssvar omhandlende emnet.

Høringssvar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

I graveansøgning for den nye udvidelse mod syd(øst) for Vindinge Syd forudsættes det at nedlægge en sø (beliggende på matr.nr. 26æ, i daglig tale "Salamander-søen ved spejderhytten". Denne sø nævnes i MKV som muligt habitat for Store vandsalamander, og erstatningsbiotop nævnes, ligesom paddefaglig bistand til flytning af salamanderne nævnes. Hvis der forefindes stor vandsalamander (Bilag IV-art), så er der dermed tale om en §3-sø, hvilket vi beder om bliver respekteret.

Vi finder det samtidig bekymrende, at der planlægges en nedlæggelse af søen, men at en erstatningsbiotop udsættes minimum 10 år. Dette er ikke tilfredsstillende for naturen. Det må derfor forventes at foreningen eller andre sender sådan en afgørelse i Natur- og Fødevarer-klagenævnet, med risiko for at gravearbejderne må ligge stille under sagsbehandlingen (opsættende virkning).

Vi finder diget i regionsgrænsen bevaringsværdigt både af historiske og naturmæssige årsager og henstiller til at Roskilde Kommune ikke giver dispensation til at nedlægge det. Alternative transportruter kan både nordom og syd om tage hensyn til diget.

Derudover er der konstateret markfirben i diget som ligger og det undrer os at dette ikke er medtaget i undersøgelsen. Vi vil da sørge for at få dette eftertjekket og dokumenteret sammen med Dansk Naturfredningsforening, når foråret tillader det.

Høringssvar

Afsender: Brigitte Johnen & Lars Vahlun

Desuden ønsker vi, at "Salamander-søen", der er en §3-sø, beliggende på matr.nr. 26æ, ikke graves af hensyn til padderne. Der opereres ganske vist med erstatningsbiotoper, men disse biotoper etableres ikke rettidigt, når der gang på gang sker udvidelse af grusgraven.

Høringssvar

Afsender: Mona Christensen

Jeg kan ikke forstå hvordan en gravetilladelse kan få dispensation for en §3 sø, med begrundelse om at der anlægges en erstatningsbiotop så snart der reetableres, for så 10 år efter at forlænge gravetilladelsen og nedlægge den næste §3 sø. Det er ikke i denne rapport beskrevet hvad forlængelser af de 2 eksisterende gravetilladelser medfører for naturen, hvilket bekymrer mig.

Høringssvar

Afsender: Jens Ove Pedersen

I området ved spejdergrunden med §3 søen er der set salamandere.

Paragraf 3 søen på matr. 26æ samt hundeskoven matr. 26g bør bevares og ikke bortgraves

Den ønskede dispensation til nedlæggelse/bortgravning af søen bør ikke ske.

Der er tidligere blevet dispenseret over lignende vandhuller. Argumentet har været, at der graves erstatnings vandhuller om 10 år. Det er en salami metode, hvor der dispenseres for et enkelt vandhul, efterhånden er der forsvundet mange levesteder.

(...)

Hvis søen bortgraves, så er konsekvensen jo, at salamanderne forsvinder, hvem ved 8-10 år er længe at vente på at komme tilbage?

Derfor bør der etableres erstatnings vandhuller og salamanderne må være konstateret der, inden vandhullet bortgraves. I dette tilfælde bør hensynet til salamanderne vægte højere end grus.

Hørings svar

Afsender: Carsten Coort Jensen

Det er en temmelig overfladisk besvarelse der her gives. "der er givet dispensation til bortgravning" "Erstatningsnaturen vil indgå i den kommande samlede efterbehandlingsplan". Der er forhåbentlig stillet krav i forbindelse med dispensationen? Endnu engang hvornår skal erstatningsnatur etableres. Efter min vurdering skal en erstatning ske umiddelbar, dvs. at Nymølle skal INDEN der overhovedet graves inddrages et erstatningsareal (evt. et færdiggravet areal). Jeg er faktisk overrasket over at der findes så lidt engagement i regionen omkring bevarelse af naturen.

Hørings svar

Afsender: DN Roskilde

DN Roskilde ser ikke uden bekymring på at der tilsyneladende igen lægges op til at udskyde efterbehandling af de bynære rekreative naturområder øst for Vindinge, og at natur som har formået at udvikle sig eller overleve tilsyneladende planlægges bortgravet *inden* adækvate erstatningsbiotoper er etableret og taget i brug af deres truede brugere.

Det forekommer også relevant at stille nogle målrettede vilkår om særlige hensyn og foranstaltninger under gravearbejdet: Ikke mindst løbende målrettet bekæmpelse af havtorn, gyldenris og pastinak.

Områdets søer og vandhuller bør generelt ikke fjernes eller beskadiges. I det omfang, det for enkeltes vedkommende alligevel tillades, skal der nødvendigvis stilles vilkår om at erstatningsbiotoper skal være etableret, og de relevante arter skal være konstateret at have "flyttet ind" i dem, inden bortgravning eller andre påvirkninger, der kan skade deres biologiske indhold.

Støj

Region Sjællands bemærkninger

Regionen har stor forståelse for, at mange er generet af støjen fra grusgraven. Produktion af grus er desværre ikke muligt uden støj, selvom der heldigvis sker en hurtig teknologisk udvikling af støjsvagt materiel.

Grusgraven ved Vindinge og de øvrige grusgrave i Region Sjælland skal overholde de støjvilkår, der er fastsat i tilladelsen. Der er fastsat støjvilkår både for blandet bolig og erhverv (gælder også det åbne land) og for Vindinge. Som udgangspunkt fastsættes støjvilkårene med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984.

I nogle tilfælde kræver regionen en akkrediteret støjberegning, som viser at støjvilkårene kan overholdes, forud for at regionen giver tilladelsen. Det gør regionen for at sikre, at støjvilkårene også i praksis kan overholdes. Regionen har krævet en støjberegning af den fremtidige Hedehusene Grusgrav som en del af miljøkonsekvensrapporten. Støjberegningen viser, at med de støjreducerende tiltag, som Nymølle laver (f.eks. støjvolde og støjskærme), kan grusgravningen overholde støjgrænserne. Selvom støjvilkårene bliver overholdt, betyder det ikke, at der ikke kan opleves støj i hverdagen.

Udvidelsen af driftstiden fra 16-17 betyder ikke noget for støjberegningen, da støjen i dagtimerne skal midles over en periode på 8 timer. Nymølle havde også før udvidelsen tilladelse til fuld drift i en længere periode end 8 timer. Der i tilladelsen også sat grænseværdier for vibrationer.

Arbejde i forbindelse med afgravning af overjord og efterbehandling foregår oppe i terræn og ofte uden støjafskærmning, det kan desværre ikke gøres anderledes. Derfor medfører disse typer arbejde også mere støj. Regionen fastsætter derfor lempede støjkraV til dette arbejde, fordi det ikke er muligt at overholde de normale støjkraV. Lempelsen gælder dog kun hverdage i tidsrummet kl. 8-16.

Nymølle har trukket deres ansøgning om betonknusning tilbage, og der er derfor ikke givet tilladelse til denne aktivitet.

Emnet berøres i hørings svar 1497, 1712, 1745, 1750, 1766, 1775, 1780, 1783, 1804, 1846, 1871, 1902, 1907, 1912, 1922, 1923, 1927, 1958, 1964, 1967, 1973, 1985, 2000, 2004, 2007, 2016, 2020, 2034, 2039, 2041, 2042, 2043, 2051, 2053, 2070, 2073, 2090, 2095, 2097, 2100, 2115, 2116, 2118, 2119, 2120, 2124, 2135, 2137, 2162, 2350, 2520, 2529, 2551, 2562. Nedenfor ses eksempler på hørings svar omhandlende emnet.

Hørings svar

Afsender: Kim Fri borg

Jeg bliver bekymret og harm, når de myndigheder der skal føre tilsyn med f.eks. Nymølle de: giver tilladelse til at udvinde langt mere grus end oprindeligt – velvidende at støjmodeller viser at der flere steder pt. må være reelle overskridelser af grænseværdier, nu når aktiviteterne *ikke* samtidig fordeles over flere timer. I samme moment synes det urimeligt såfremt aktiviteterne reelt ikke fordeles. Således frygter jeg at en evt. udvidelse af åbningstiden kun får matematisk effekt ved "kunstigt" at sænke det vægtede gennemsnitslydtryk. Hvordan kan Region Sjælland overse denne sammenhæng og tillade at der udvindes mere uden samtidigt at bede om objektive målinger (ikke beregninger) der evt. kan retfærdiggøre udvidelsen af den tilladte mængde. **Dette punkt må meget gerne opfattes som en principiel klage over for meget støj - med en varighed der svarer til perioden hvor Nymølle udvinder mængder der svarer til det ansøgte, mens driftstiderne endnu ikke er udvidet.**

Hørings svar

Afsender: Grundejerforeningen Naturparken, Vindinge v. formand Iben Langballe

Problemerne med støj og støv bliver i øvrigt forstærket af knusningsanlægget, der er givet tilladelse til i nærheden af Naturparken. Også dette er helt uacceptabelt.

Hørings svar

Afsender: Karen Krogh Helbæk

Som ny tilflytter i Vindinge er jeg bekymret for mine børns, min families og mine naboers sundhed ifm. grusgraven og den miljøbelastning den medfører både hvad angår støj og forurening.

Hørings svar

Afsender: Khalil Ahmad

Støjen og forureningen øges væsentligt ikke kun fordi støjkilderne kommer endnu tættere på Vindinge, men også fordi mængden af transporter øges væsentligt, ligesom længden af transporterne i graven øges markant.

Hørings svar

Afsender: Cliff G. Jørgensen

Gravemaskiner, dumpere og bulldozere, der benyttes til afrømning af overjord, etablering af jordvolde og – depoter skal have indskrænket arbejdstid fra kl. 8-16. Larmen er uudholdelig, og støjgrænsen bør nedsættes til max 50dB.

Hørings svar

Afsender: Niels Borglykke

Regionens udkast til gravetilladelse indeholder ikke grænseværdier for støj og vibrationer ved boliger i det åbne land.

Støv

Region Sjællands bemærkninger

Problemer med støv er et af de forhold, som naboer til en grusgrav oftest anfører, som et problem. Det er det synlige støv, som genereres fra åbne grusflader, der eksponeres af vind eller mekanisk påvirkning fra maskiner, lastbiler eller fra grusværker, transportbånd, materialestakke og læsning af lastbiler. Endelig trækkes der støv med ud på offentlig vej med lastbilernes dæk eller der tabes materialer fra læssene.

Nymølle Stenindustrier har gjort en stor indsats for at komme problemerne med støv på vejene til livs ved at asfaltere adgangsvejen langt ind i graven og købe en fejmaskine, som bruges til at renholde vejene omkring adgangsvejen.

Overdækning af lastbiler med presenning vil ligeledes mindske støv på vejene, men grusgraven har kun mulighed for at henstille til lastbilerne, at de dækker læsset til, da det er fremmede entreprenører, der henter materialerne. I tilfælde af tabt gods fra lastbilerne er det en politisag.

Med hensyn til støvet, der generes nede i grusgraven ved kørsel, er det tilstrækkelig vanding, der er løsningen på problemet, hvorimod det mere diffuse støv fra åbne grus/jordflader er sværere at bekæmpe. Der skal dog en vis vindhastighed til, for at generere denne "sandstorm", og det er derfor primært ved østenvind om foråret, at disse problemer opstår.

I forbindelse med produktionen og læsning er de væsentligste tiltag inddækning af støvende processer og transportbånd, befugtning af materialestakke og mindske faldhøjderne til materialestakke og ved læsning af biler.

For at undgå støvgener fra jordvolde, stiller regionen som vilkår i tilladelsen, at jordvolde så vidt muligt skal laves af muld. Dette er gjort for at fremme plantevækst på voldene, der kan binde jorden og mindske støvgenerne. Regionen vurderer ikke, at det er proportionalt at kræve pålæg af muld eller kokosmætter på de eksisterende eller evt. kommende overjordsdepoter. Det ville være vanskeligt og omkostningstungt ikke

mindst fordi muld og overjord ofte ikke må indgå i samme efterbehandling (muld må ikke placeres under grundvand). Etablering af overjorddepoter kan støve meget, hvis overjorden er tør. Det er regionens erfaring, at når depotet er etableret, vil det efter nogle regnskyl sætte sig og overfladen blive hård og væsentligt mindre støvende. Derudover etableres der også med tiden urter, græs mv. som holder på støvet, selvom det tager væsentligt længere tid end på en vold af muld.

Region Sjælland har modtaget flere henvendelser og høringsvar, som påpeger støvgener fra grusgraven. Det er vanskeligt at vurdere, om et støvnedfald udgør en væsentlig gene. Samtidig kan støvgener opstå lokalt og pludseligt f.eks. i forbindelse med vindstød. Region Sjælland har på den baggrund vurderet, at der er behov for at fastsætte mere præcise vilkår for støvpåvirkningen fra grusgraven. Regionen har derfor i tilladelsen fastsat en grænseværdi for nedfaldsstøv og krav om støvmålinger. Det må antages at den største støvbelastning rammer Vindinge om foråret, hvor vinden fra østlige retninger er fremherskende. Støvmålingerne skal derfor fortages i 2. kvartal 2021.

Der er ingen grænseværdier for støv i Danmark, men et forstudie fra Miljøstyrelsen konkluderer, at en grænseværdi på 0,133/g/m³ døgn, som er grænseværdien i New Zealand, vil kunne anvendes under danske forhold. Regionen havde helst set, at grænseværdien kunne fastsættes på baggrund af en officiel vejledning fra Miljøstyrelsen. Regionen finder dog, at der er et bydende behov for en mere præcis regulering af støvpåvirkningen fra nogle grusgrave, og regionen har på den baggrund vurderet, at de fastsatte vilkår om grænseværdi for støv og krav om støvmålinger er proportionale.

I tilladelsen er der også andre vilkår, der skal begrænse støvgenerne, herunder hastighedsbegrænsninger for lastbilerne i graven. Regionen vil under tilsyn holde øje med, at vilkårene sat i tilladelsen overholdes. For konsekvens af overtrædelse af vilkår, se punktet "Kritik af Regionen - Konsekvenser af overskridelse af vilkår".

Regionen har vurderet at det ikke er nødvendigt med vanding før lastbilerne kan køre ned i grusgraven kl. 5.

Emnet berøres i høringsvar 1497, 1730, 1745, 1750, 1766, 1775, 1780, 1804, 1846, 1854, 1871, 1898, 1906, 1912, 1915, 1927, 1958, 1965, 1967, 1973, 1985, 2000, 2004, 2007, 2008, 2016, 2020, 2034, 2039, 2041, 2042, 2051, 2053, 2069, 2072, 2073, 2090, 2095, 2097, 2100, 2116, 2119, 2124, 2137, 2162, 2350, 2355, 2356, 2520, 2529, 2551, 2562. Nedenfor ses eksempler på høringsvar omhandlende emnet.

Høringsvar

Afsender: Jette Sohl

Inden der skal gives tilladelse til mere indvinding skal det kæmpe store problem med støv løses. Det er uudholdeligt fra forår til efterår hvor jorden er tør.

Høringsvar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Nymølle efterlyser tiltag til at begrænse støvmængden og her vil vi naturligvis gerne bidrage med forslag:

- Der lægges kokosmætter ud på støjvolde så snart de er etablerede, så de ikke skaber støv påvirkning
- At der lægges et tyndt lag muld ud på støjvolde og der sås græs på alle støjvolde, der forventes at skulle ligge mere end 3 år.
- At det bliver et krav at vognmænd har presenning på både ved intern og ekstern transport i grusgravene samt til og fra. Dette vil også afhjælpe støv fra lastbiler samt stenslag når de kommer ud på offentlig vej.

- At der også kan vandes i weekender og evt. at etablere en direkte støv-linje, hvor der altid kan ringes i sommerhalvåret, ved støvgener
- Installerer sprinklersystemer langs transportvejen

Hørings svar

Afsender: Karina Koldbech og Jesper Juul Mortensen

I forhold til støv, ser vi gerne at det overholdes at lastbilerne er overdækkede, når de kører fra læsning/grusgraven. Det overholdes sjældent og der spredes meget støv og grus på veje i området og ved nedkørsel til motorvej, hvor kørsel på motorvej, hvorfor det ikke kun generer i omkring graveområdet men på hele lastbilens kørselsstrækning (med stenslag til følge).

Hørings svar

Afsender: Line Boie

Vi har tidligere boet tæt på grusgraven, og støvgenerne er i perioder så markante at man om sommeren er nødt til at lukke døre og vinduer, hvis man ikke ønsker at rengøre sit hjem dagligt. Særligt hvis man er allergiker, har dette yderligere gener.

Hørings svar

Afsender: Mona Christensen

Jeg forstår ganske enkelt ikke at det kan være tilladt at der slet ikke er grænser for støv på dette område lige op ad skole og private ejendomme og idrætsanlæg, og at en miljøkonsekvensrapport overhovedet ikke beskriver de farer der er ved indånding af støv, specielt for børnene. Det er naturligvis godt at læse at der nu skal laves forsøg med det, men det er da forkasteligt og uansvarligt at der ikke laves lovgivning på området eller stilles krav. Der skal uden tvivl indarbejdes støvgrænser- og målinger i alle fremtidige gravtilladelser efter min mening.

Hørings svar

Afsender: Peter og Tove Falland

En af de primære kilder til støv er transport. I den forbindelse gør vi opmærksom på, at ingen lastbiler gør brug af presenning (vi har ikke set nogen). En anden kilde til støv er jordvoldene til støjdæmpning. Jordvoldene bliver både forhøjet og kørt på, hvilket forårsager meget støv.

Hørings svar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Nymølle bør som allerede lovet på det forrige borgermøde, stille krav til såvel deres underleverandører samt kunder om at grusgraven ikke må forlades uden presenning.

Hørings svar

Afsender: Peter Bo Håkonson

Volden risikerer vi nu at have liggende i mindst 10 år - det generer os, dels fordi vi dermed har mistet vores udsigt, men primært fordi den støver enormt. Vanding som afværgeforanstaltning af den meget stejle vold siges at være umulig, og der er tillige ikke gjort forsøg på at beplante volden, så græs og urter kunne binde støvet. Og der er ingen tiltag gjort i forhold til fx udlægning af kokosmætter eller andre tiltag, som kan forhindre støv, jf. NIRAS rapport (udarbejdet for regionen).

Høringssvar

Afsender: Jens Ove Pedersen

Vil man etablere chikaner, så hastigheden holdes nede og støvet ikke hvirvles op?

Hvordan vil man kontrollere lastbilernes hastighed?

Hvem er myndighed, til at foretage disse hastighedsmålinger?

Hvad er konsekvensen ved for stor hastighed?

Høringssvar

Afsender: Janni Voldbjerg

I sagde, at der var givet tilladelse til, at der kan vandes forud for transporterne. Så vandingen allerede startede med den nye dispensation kl.5:00 for at modvirke støvgener hos naboerne. Men samtidig blev der anført, at transporten ville få lov med en ny dispensation til at starte kl.5:00 for at optimere trafikgenerne. Så hænger den argumentation for begrænsning af støvgener jo ikke sammen – for så skal vandingen allerede begynde kl.4:00. Kan I også få dispensation for det?

Høringssvar

Afsender: Brigitte Johnen & Lars Vahlun

Vi bor direkte ud til Grusgrav Vindinge Syd, og vores ejendom er såvel som andres pt. generet af en voldsom stor støjvold, der er lagt op mhp. at minimere støjen fra grusgravningen i Syd (og meget belejligt formentlig også som et midlertidigt jorddepot, idet Nymølle har svært ved at finde plads til den megen overjord). Desværre viser det sig, at støjen, der blev klaget over, kom fra oplægning af støjvolde og afrømning af overjord samt fra aktiviteterne ved det store værk i grusgrav Nord. Volden risikerer vi nu at have liggende i mindst 10 år - det generer os, dels fordi vi dermed har mistet vores udsigt, men primært fordi den støver enormt. Vanding som afværgeforanstaltning af den meget stejle vold siges at være umulig, og der er tillige ikke gjort forsøg på at beplante volden, så græs og urter kunne binde støvet. Og der er ingen tiltag gjort i forhold til fx udlægning af kokosmætter eller andre tiltag, som kan forhindre støv, jf. NIRAS rapport (udarbejdet for regionen).

Sundhedsskade

Region Sjællands bemærkninger

Regionen har ingen undersøgelser, der tyder på at der er kroniske følger af støvpåvirkningen fra grusgrave, selvom eksponeringen for denne type støv kan medføre kortvarige lokale sundhedsmæssige irritationer. Beboelsejendomme, dyrehold og lignende eksponeres for støv i forholdsvis korte perioder, og eksponeringen sker i det fri, hvor der er skiftende vindretninger.

Indvinder er generelt ansvarlig, hvis de forsøger skader på ejendom, personer mv. og at det i disse tilfælde vil være retssystemet, der tager stilling i den enkelte sag.

Emnet berøres i høringssvar 1712, 1745, 1783, 1902, 1915, 1921, 2073, 2095, 2097, 2118, 2120, 2162, 2356, 2548, 2551, 2562. Nedenfor ses eksempler på høringssvar omhandlende emnet.

Høringssvar

Afsender: Henriette H. Nielsen

Det ønskes belyst i hvor stort omfang at støvet er sundhedsskadeligt? og hvilke ansvar Nymølle Stenindustrier A/S har i forhold til dette?

Høringssvar

Afsender: Jette Sohl

Vores hus og alle udendørs ting er konstant støvet og jeg er meget bekymret for hvor meget silika/kvarts støv vi har indåndet igennem årene. Dette støv er kræftfremkaldende og giver stenlunger

Høringssvar

Afsender: Peter og Tove Falland

Endvidere er der bekymring for de negative helbredsmæssige konsekvenser af støv og støj.

Troværdighed af Sweco MKV***Region Sjællands bemærkninger***

Det er defineret i råstofloven, at det er ansøgers ansvar at belyse projektet. Når der som i dette tilfælde skal laves en miljøkonsekvensvurdering for at ansøgningen er belyst fuldstændig, har ansøger sjældent selv kompetencen til at lave undersøgelsen, og en rådgiver, her Sweco, bliver derfor hyret af ansøger. Det er regionens rolle at sikre, at miljøkonsekvensvurderingen indeholder et tilstrækkeligt datagrundlag for at regionen kan udarbejde tilladelsen. Regionen har gennemgået konsekvensvurderingen grundigt, og har vurderet, at der er et tilstrækkeligt datagrundlag.

Emnet berøres i høringssvar 1497, 1921, 1958, 2041, 2562. Nedenfor ses eksempler på høringssvar omhandlende emnet.

Høringssvar

Afsender: Brigitte Johnen & Lars Vahlun

Samtidig føler vi os utrygge ved Nymølles mangeårige samarbejde med Sweco. MKV virker som makværk med upræcise oplysninger. Er der tale om copy&paste fra tidligere rapporter, eller er der tale om, at Nymølle bestiller den billigste rapport, der ikke giver Sweco mulighed for at gøre et ordentligt stykke arbejde. Regionen må stille sig mere kritisk over for indholdet.

Høringssvar

Afsender: Mona Christensen

Der er for mig ingen tvivl om at kunde/leverandør forholdet mellem Nymølle har stor indflydelse på udarbejdelsen af rapporten. Sweco skriver det som Nymølle bestiller dem til at skrive og undersøger det som Nymølle bestiller dem til at undersøge, så ingen kritiske vinkler er undersøgt til fulde.

Høringssvar

Afsender: Jette Sohl

Regionen bør desuden se med kritiske øjne på den miljøvurderings rapport Sweco har udarbejdet. Den er jo betalt af Nymølle Sten og derfor på ingen måde uvildig. Data fra 1989 og 2012 er gamle data og konsekvenser er beregnet og ikke målt, altså rent skrivebords arbejde.

Tung trafik

Region Sjællands bemærkninger

Der er adgang forbudt for lastbiler i Vindinge by og udkørslen fra grusgraven vil gå til Vestre Hedevej, nord for grusgraven. Tilladelsen vil derfor ikke få betydning for tung trafik igennem Vindinge by.

Roskilde Kommune meddelte i 2004 tilladelse til indvinding af råstoffer syd for Østre Vindingevej. Af ansøgningen fremgik det, at der skulle køres ud på Østre Vindingevej. Roskilde Kommune fandt, at denne løsning ikke var hensigtsmæssig, specielt på grund af beliggenheden nær skolen.

For at forhindre dette trafikscenarie blev der bygget en tunnel under Østre Vindingevej, således at Vindinge kunne friholdes for den tunge trafik, som grusgraven genererer. Der er ingen lastbiler til/fra grusgraven, der kører gennem Vindinge.

Området med skole, institutioner m.v. ligger i et område, der er udlagt til offentligt serviceområde. Der er ikke udarbejdet en lokalplan, men for denne type områder fastsættes der normalt et krav til støjen på 50 dB(A) i dagtimerne, hvilket er 5 dB(A) mere end de 45 dB(A), som støjberegningerne viser, overholdes. Der er dermed ingen speciel belastning af skolen m.v. i forhold til et acceptabelt støjniveau.

Med hensyn til støv skal støvet begrænses fra grusgraven såvel i forhold til skole som til beboelserne nær grusgraven.

Emnet berøres i høringsvar 1750, 1846, 1854, 1871, 1912, 1927, 2039, 2095, 2097, 2100, 2115, 2116, 2140, 2356. Nedenfor ses eksempler på høringsvar omhandlende emnet.

Høringsvar

Afsender: Allan Glud

Jeg er i mod at lastvogns trafikken vil stige kraftig i Vindinge og omegn, på grund af man forsætter og øger gravning af grus m.m.

Høringsvar

Afsender: Line Boie

Herudover, finder vi det ikke rimeligt at Vindinge skal belastes af den tunge trafik, særligt når Vindinge er en by hvor man trygt lader sine børn cykle til og fra skole, og her vil fortsatte gravninger have stor betydning.

Udvidet driftstid

Region Sjællands bemærkninger

Grusgravning i området vil slutte når hele ressourcen er udgravet. Alt andet lige, vil det ske hurtigere med en udvidet driftstid. Arealerne kan derved hurtigere blive efterbehandlet, så støv og støjgener mindskes. En potentiel optimering af tidsforløbet kan dog ikke sættes ind i graveplanen, da denne er en overordnet plan og udgravningstakten afgøres af udbud og efterspørgsel.

Regionen har i tilladelsen angivet driftstiderne efter, hvad der er ansøgt. Regionen har ikke praksis for at begrænse driftstiden når tiderne ligger indenfor normaltid og når Nymølle har dokumenteret, at støjkravene kan overholdes. Regionen har dog på grund af gravens beliggenhed nær Vindinge og de mange høringssvar besluttet i tilladelsen, at den generelle udvidede driftstid fra kl. 16-17 ikke kommer til at gælde for det stationære anlæg i den nordlige del af graven i sommermånederne maj til september, hvorimod at værket må køre til kl. 17 i perioden oktober til april.

I morgenperioden kl. 5 - 6 sker der ingen reel udvidelse af åbningstiden, da lastbilerne siden foråret 2019 har kunnet køre ind i grusgraven fra kl. 5, for at hindre opmarch på Store Hedevej. Den eneste reelle ændring er således, at der nu stilles vilkår i forhold til støj i denne periode i tilladelsen, svarende til Miljøstyrelsens vejledende støjvilkår. Det er ikke regionens vurdering, at der er behov for at vande før kl. 5, da det er en meget begrænset, hvor mange lastbiler, der kommer når portene åbnes.

Principielt er der i Miljøstyrelsens vejledningen om støj mulighed for drift døgnet rundt, svarende til det man oplever om morgenen fra industrierne, der ligger på Vestre Hedevej.

Ved tilsyn adskillige gange på Sandvejen og Lillevangsvej fra kl. 5-6 om morgenen, har det ikke været muligt at høre lastbilerne. En enkelt gang kan en bakkensensor registreres.

For støj i anlægsfasen er der i tilladelsen sat specifikt vilkår om at støjniveauet må være maksimalt 60 dB (A) i tidsrummet 8.00-16.00.

Emnet berøres i høringssvar 1618, 1712, 1745, 1750, 1780, 1783, 1872, 1898, 1902, 1906, 1907, 1912, 1915, 1922, 1923, 1958, 1964, 1973, 2007, 2008, 2016, 2020, 2034, 2043, 2053, 2069, 2070, 2073, 2090, 2095, 2097, 2100, 2118, 2119, 2120, 2124, 2129, 2131, 2134, 2135, 2350, 2355, 2520. Nedenfor ses eksempler på høringssvar omhandlende emnet.

Høringssvar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Vi vil naturligvis gerne have råstofindvindingen overstået så hurtigt som muligt, så en udvidet åbningstid er ikke nødvendigvis en dårlig idé. Dog ser vi ikke i graveplanen at dette sker. Selv med øgede mængder pr. år og øgede driftstider vil gravetilladelsen på 10 år stadig ikke afsluttes før tid. Disse 2 betingelser burde medføre at Nymølle Stenindustrier bør planlægge en frivillig tidligere afslutning. Vi mener derfor ikke at der bør tilladelse til længere driftstider som beskrevet i ansøgningen.

Høringssvar

Afsender: Brigitte Johnen & Lars Vahlun

Vi ønsker endvidere, at arbejdstiden ikke udvides - som minimum ikke i sommerhalvåret. Gravemaskiner, dumpere og bulldozere, der benyttes til afrømning af overjord, etablering af jordvolde og – depoter skal have indskrænket arbejdstid fra kl. 8-16

Hørings svar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

Nymølle ønsker at udvide åbningstiderne i de nye tilladelser. Det kan ikke accepteres – specielt ikke i perioden maj-september, hvor det så ikke vil være muligt at have vinduer åbne om natten eller side i haven efter arbejdstid grundet støjen. Denne periode er derudover den mest tørre periode med potentielt mest støv.

Hørings svar

Afsender: Stig Heller

Da råstofudvindingen foregår i bynære områder, findes det rimeligt, at der udvises hensyn til borgerne med følgende driftstider:

Læsning af råstoffer man-fre: 6-17 lør-søn: **ingen drift**

Indvinding, knusning og sortering mv. man-fre: 7-17 lør-søn: ingen drift

Herved vil Hedeland I/S' brugere frit kunne benytte området lørdage og søndage.

Hørings svar

Afsender: Svend og Jette Olsen

Nymølle ønsker at udvide åbningstider, men det acceptere vi ikke, de kan bare køre med dobbelt materialer inde for 6,30-15,00, minus lørdag og søndag!!! så når de lige meget...

Hørings svar

Afsender: Thomas Thygesen

Udvidede åbningstider er unødvendigt, da Nymølle sagtens kan nå at grave det grus som efterspørges indenfor nuværende åbningstid. I 2018, mener jeg, var der givet tilladelse til at der kunne graves 900.000 m³ så vidt jeg husker, men man gravede 1.600.000m³ uden problemer, så vidt jeg husker. Hvis man stadig ikke kan nå det ønskede mål, så kan man indsætte flere maskiner og derved udvinde mere indenfor samme tid.

Hørings svar

Afsender: Tom Krühlmann

Nymølle ønsker at udvide åbningstiderne i de nye tilladelser. Det kan jeg ikke acceptere idet de nuværende gælde regler ikke overholdes og der samtidig ingen konsekvens er ved dette brud på reglerne.

Hørings svar

Afsender: Vindinge Lokalråd c/o Ole Bendix Christensen

VLR er modstandere af udvidelse af arbejdstiden til kl. 17 pga. den bynære placering af grusgraven. Pga. den bynære placering af grusgraven bør der lukkes for læsning og afhentning om lørdagen. Det bør præciseres at lastbiler der holder og venter på læsning skal slukke motoren indtil de bliver kaldt frem til læsning. Maskiner der anvendes til afrømning, jordvold etablering og etablering af jorddepoter bør have indskrænket deres arbejdstid til 8-16 og helt uden dispensations muligheder, og støjgrænsen for dette arbejde bør sættes til 50dB.

Økonomiske konsekvenser / kompensation

Region Sjællands bemærkninger

Tilladelse til råstofindvinding er i udgangspunktet erstatningsfri regulering. Region Sjælland har ikke kompetence til at gå i dialog om økonomisk kompensation, så længe der ikke er tale om ekspropriation. Eventuelle spørgsmål om erstatning for økonomisk tab er et privatretligt forhold mellem indvinder og naboer. Det er dog regionens vurdering, at der kan ske et fald i værdien af naboejendomme under selve indvindingen, mens værdien kan stige, når området er efterbehandlet, særligt hvis efterbehandlingen resulterer i et område med sø og natur.

Region Sjælland arbejder fremadrettet sammen med bl.a. Danske Regioner for at etablere en national kompensationsordning for naboer til grusgrave samt kommunalt vejvedligehold.

Emnet berøres i høringsvar 1639, 1712, 1730, 1745, 1766, 1780, 1783, 1846, 1884, 1889, 1894, 1902, 1958, 1985, 2020, 2034, 2095, 2097, 2100, 2115, 2118, 2119, 2120, 2129, 2350, 2355, 2520. Nedenfor ses eksempler på høringsvar omhandlende emnet.

Høringsvar

Afsender: Grundejerforeningen Sandparken, v/Formand Henrik Bruntse-Olsen

Mange naboer til grusgraven vil få forringet værdien af deres ejendomme, da de helt omsluttes af grusgravning.

Kan det virkelig være rigtigt, at det er de økonomiske konsekvenser for Nymølle, som vægter meget højere for Regionen end borgernes sundhed?

Høringsvar

Afsender: LD HOLDING APS

Det tales meget om kompensation, hvori ligger ordet kompensation, og hvad udløser det, samt hvem er berettiget til dette?

Høringsvar

Afsender: Foreningen Grusgravens naboer

Vi ønsker også et samlet overblik over hvilke økonomiske konsekvenser det har for beboerne ved de forskellige transportruter.

Høringsvar

Afsender: Gert Aagaard van Hauen

Derfor er det vores klare forventning, at denne gravetilladelse (hvis den gives) bliver den ultimativt sidste gravetilladelse, der gives i Vindingeområdet, således, at vi som borgere i området kan få skabt sikkerhed for, at værdien af vores ejendom kan fastholdes på et stabilt grundlag.

Høringsvar

Afsender: Line Boie

Nymølle stenindustri tjener store summer på at malke området for råstoffer, uden hensyntagende til beboere i området. Mens Vindinges husejere har udsigt til at deres boliger falder i værdi, jo tættere gravningen kommer på byen. Hvilket vi finder fuldstændigt urimeligt.

Hørings svar

Afsender: Susan Thuesen

Der er masser huse til salg, tænker at grusgraven vil bremse al udvikling i byen, især nu hvor udsigten til forlængelse er 2028.

Samtidig vil der ske en værdi forringelse af samtlige boliger.
